

Od zaščitnih mask do velikonočne potice

Splošni bolnišnici Jesenice sta zaščitne kirurške maske donirala Skupina SIJ in podjetje ECE, zvrstilo pa se je še več donacij, od velikonočne potice do sladoleda.

stran 12

Veliko osvajalcev Španovega vrha

Tudi zaradi epidemije je število pohodnikov, ki so se letos že vpisali v vpisno knjigo na Španovem vrhu, veliko. Vsak dan zabeležijo skoraj 29 vpisov.

stran 16

jeseeniške novice

GG

ČASOPIS OBČINE JESENICE, 28. APRILA 2020, ŠTEVILKA 8

Jeseničani spoštujejo ukrepe in priporočila

Od začetka epidemije do sredine prejšnjega tedna je bilo v občini potrjenih sedem primerov okužb.

URŠA PETERNEL

Epidemija koronavirusa v Sloveniji se umirja. Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje so v jeseeniški občini od začetka epidemije potrdili sedem primerov okužb. Podatki kažejo, da Jeseničani upoštevajo priporočila zdravstvenih ustanov o zaščitnih ukrepih in tako v občini ohranjajo relativno nizko število okuženih. Župan Blaž Račič se ob tem zahvaljuje vsem občanom. Proti virusu se na prvi bojni liniji borijo zdravstveni delavci, med tistimi, ki so vsak dan najbolj izpostavljeni, so še zaposleni v domovih za ostarele, trgovci, policisti, komunalni delavci, prostovoljci in številni drugi. "Vsem se zahvaljujem za njihov prispevek. Hvaležni smo tudi vsem podjetjem, ki pomagajo po svojih močeh in najbolj ranljivim pomagajo s toplimi obroki, računalniško in drugo opremo. K temu prispevajo tudi redarji in policisti, ki so na terenu zato, da bi nas zavarovali in preprečili širjenje virusa. Vsak od nas je v tem boju pomemben. Samo če bomo še naprej dr-

Ker so v času izrednih razmer in zaradi preprečevanja okužb zobne ambulante v ZD Jesenice zaprte, deluje zgolj dežurna služba v zobni polikliniki v Kranju. Tam dežura tudi ekipa ZD Jesenice. Na sliki so: Irena Rojko, Hankija Turkušič Koželj, Tina Urh in Katja Slivnik Voh. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

žali skupaj tako kot doslej, bomo koronavirus lahko premagali," poudarja župan. Kot pravi, vseh posledic širitve virusa za zdaj še ne poznamo. "Poleg državnih ukrepov, ki bodo v pomoč posameznikom in gospodarstvu, smo dodatne ukrepe sprejeli tudi na Občini

Jesenice. Ukrepe bomo glede na razmere in skladno s pristojnostmi, in če bo treba, še dopolnili," zagotavlja župan. Na Občini Jesenice v koordinaciji z Občinskim štabom Civilne zaščite aktivno spremljajo razmere, zagotovili so zaščitno opremo za

izvajanje nujnih nalog. V sodelovanju z Ljudsko univerzo Jesenice in neumornimi prostovoljci se izdelujejo in razdeljujejo zaščitne maske za najbolj ranljive. "Vesel sem odziva prostovoljcev, kot lokalna skupnost smo jim zelo hvaležni," dodaja župan.

Poziv ministrstvu glede kopičenja lahke frakcije

URŠA PETERNEL

Župan občine Jesenice Blaž Račič je na ministra za okolje Andreja Vizjaka naslovil dopis, v katerem je ministrstvo ponovno pozval k aktivnejšemu reševanju problematike kopičenja lahke frakcije in odpadne embalaže na območju Slovenije. Občani občine Jesenice, ki živijo v bližini Centra za ravnanje z odpadki (CERO) Mala Mežakla, namreč že dlje časa opozarjajo na kopičenje lahke frakcije in smrad. Koncesionar Ekogor sicer izvaja ukrepe, ki so predpisani v okoljevarstvenem dovoljenju, ter ukrepe, ki so mu bili naloženi z inšpekcijskimi odločbami, vendar zaradi dejstva, da na državni ravni ni rešitve za končno izrabo lahke frakcije, možnosti njegovega izvoza pa so zelo omejene, prihaja do neomejenega kopičenja lahke frakcije. »Razumemo, da so aktivnosti omejene tudi zaradi situacije, povezane z razglašeno epidemijo covid-19, vendar ob taki dinamiki izvajanja aktivnosti v kratkem rešitve s končno izrabo lahke frak-

cije ni pričakovati, dejanske razmere na območju CERO Mala Mežakla pa so zaradi kopičenja lahke frakcije kot tudi odpadne embalaže postale nevzdržne,« je zapisal župan. Ne glede na trenutno situacijo je zato ponovno zaprosil ministrstvo za pospešitev aktivnosti na področju iskanja končne rešitve za izrabo lahke frakcije, ker predstavlja nakopičena lahka frakcija prvovrstni okoljski in politični problem, ki zahteva čimprejšnje ukrepanje. »Nujno je treba pristopiti tudi k ukrepi za normalizacijo stanja glede neopbrane odpadne komunalne embalaže, ki ob lahki frakciji ravno tako predstavlja veliko nevarnost za zdravje ljudi in veliko požarno nevarnost. Hkrati ministrstvo pozivamo tudi, da nemudoma pristopi k iskanju kratkoročnih rešitev, ki bi omilile težave kopičenja lahke frakcije in odpadne embalaže na območjih, kjer za to preprosto ni več prostora, niti začasno skladiščenje ni ustrezno urejeno,« je svoj poziv zaključil župan Račič.

Spoštovane Jeseničanke in Jeseničani,

ob 27. aprilu, dnevu boja proti okupatorju, ter 1. maju, prazniku dela, vam iskreno čestitamo.

Čeprav bomo oba praznična dneva letos praznovali bistveno drugače, kot smo navajeni, ju preživite kar se da lepo in predvsem zdravo.

Župan Blaž Račič s podžupanoma Miho Reboljem in Miho Rezarjem, člani Občinskega sveta ter sodelavci Občinske uprave

OBČINSKE NOVICE

Pralne maske iz blaga šivajo prostovoljci

Ker Občina Jesenice z nekaj več kot devet tisoč gospodinjstvi mask za vsa gospodinjstva ne more zagotoviti, je na pomoč priskočila Ljudska univerza Jesenice.

stran 2

OBČINSKE NOVICE

V času epidemije proizvodnja poteka

V podjetju SIJ Acroni proizvodnje v času epidemije niso zaustavili.

stran 4

ZANIMIVOSTI

Vpis v glasbeno šolo prek spletne strani

Starši bodo otroke vpisali v Glasbeno šolo Jesenice s prijavo na spletni strani, in sicer med 5. in 12. majem.

stran 8

ZANIMIVOSTI

Delo diplomiranih babic za zgled

Babiška ambulanta in babiški oddelek v Splošni bolnišnici Jesenice delujeta tako dobro, da sta zgled ostalim bolnišnicam.

stran 9

OBČINSKE NOVICE

Pripravljenost za ukrepanje

Že več kot mesec dni smo ujetniki korona razmer. Negotovost je postala naša nova normalnost. Koliko časa bodo takšne razmere še trajale, ta hip ne zna napovedati nihče, kljub temu se moramo pripraviti na posledice krize in na ukrepanje po njej.

Vsi upamo, da bodo ukrepi in veliki napor, ki jih v omejevanje širjenja virusa vlaga osebje zdravstvenih in socialnih ustanov ter številni posamezniki in organizacije, čim prej dali rezultate in da bi se spet vrnil v čim bolj običajne življenjske tirnice. Lahko pa se zgodi, da bo bodoča normalnost drugačna od te, ki smo jo poznali doslej.

Ukrepi pristojnih zdravstvenih ustanov dajejo rezultate, širjenje bolezni se upočasnjuje, zaposleni v zdravstvenem sistemu obvladujejo razmere. V Splošni bolnišnici Jesenice, ki sem jo obiskal pred dnevi, so delo prilagodili razmeram, ki jih obvladujejo. Ob tem še naprej ostajajo budni. Nemara še bolj kot v bolnišnicah so na razmere pozorni v domovih za starejše občane, ki zaradi velikega števila starejših, ki so najbolj ranljivi, veljajo za

Župan Blaž Račič

kov. S tem ostajajo brez sredstev za plačevanja obveznosti in za preživetje. To lahko pripelje do propada podjetij, do odpuščanj delavcev in posledično do poglobljanja socialnih stisk. Javne ustanove morajo biti na to pripravljene.

Država je nekatere ukrepe za pomoč gospodarstvu že sprejela, prav tako Občina Jesenice, ki je (v skladu s svojimi pristojnostmi) že pred časom oblikovala nekatere ukrepe za blaženje posledic krize v gospodarstvu. Zaradi obsega posledic je treba oblikovati še dodatne ukrepe za pomoč gospodarstvu, ki je osnova preživetja in razvoja vsake družbe.

Tako bodo morale javne ustanove (med katere spadajo tudi lokalne skupnosti) vlagati velike napore v blaženje socialnih stisk, hkrati pa – kar je zelo pomembno – ohraniti, kolikor je le mogoče, velik investicijski potencial.

potencialno najbolj izpostavljene ustanove. Tudi v jeseniškem domu dr. Franceta Bergelja je skrb zaposlenih velika, stalno razmišljajo o možnih ukrepih, čeprav so zaposleni zelo obremenjeni.

Skrb zaposlenih v teh ustanovah in prizadevanja za preprečevanje širjenja virusa so velika. Na Občini Jesenice podpiramo prizadevanja zdravstvenih in socialnih institucij za omejevanje širjenja virusa in jim pomagamo po svojih močeh.

Kljub negotovosti nas podatki o omejevanju širjenja bolezni lahko ohrabrujejo in nas spodbujajo, da bomo z elanom premagali tudi druge posledice, ki jih bo koronavirus prinesel s seboj. Ob spoznanju o učinkovitosti zdravstvenih in drugih ukrepov se osebno bolj bojim obsežnejših posledic na gospodarskem področju pa tudi v politiki, vplivu posledic širjenja koronavirusa se ne bo mogoče izogniti niti na socialnem področju.

Skrb po usihanju gospodarske aktivnosti je upravičena. Številna podjetja in samostojni podjetniki v korona razmerah ne smejo delati in zato ne ustvarjajo prihod-

Izkušnje nacionalnih gospodarstev, ki so se po svetovni gospodarski krizi leta 2008 najhitreje pobrala in ponovno zagnala gospodarstvo, kažejo, da so ravno javne ustanove po krizi obsežno investirale in na ta način spodbujale gospodarsko dejavnost. Razmere so zdaj podobne, tudi ukrepi najuspešnejših bodo najbrž podobni. Takšno razmišljanje spodbujajo tudi v vladni službi za razvoj in evropsko kohezijsko politiko: »Pospešitev projektov na infrastrukturnem, okoljskem in ostalih področjih pomeni pomemben vzvod za pospešitev gospodarskih aktivnosti po koncu krize.« Tako bodo morale javne ustanove (med katere spadajo tudi lokalne skupnosti) vlagati velike napore v blaženje socialnih stisk, hkrati pa – kar je zelo pomembno – ohraniti, kolikor je le mogoče, velik investicijski potencial.

Blaženje socialnih stisk in ohranitev čim večjega investicijskega potenciala za vlaganja Občine Jesenice v razvoj po koncu izrednih razmer bo osrednji fokus naših prihodnjih prizadevanj.

Župan obiskal bolnišnico in dom

Jeseniški župan Blaž Račič se je o razmerah pogovarjal z v. d. direktorja Splošne bolnišnice Jesenice Miranom Remsom in direktorico Doma upokojencev dr. Franceta Bergelja Mojco Pavšič.

URŠA PETERNEL

Župan Občine Jesenice Blaž Račič se je sredi meseca srečal z v. d. direktorja Splošne bolnišnice Jesenice Miranom Remsom. Ta mu je povedal, da v bolnišnici izvajajo vse potrebne aktivnosti za preprečevanje okužbe s koronavirusom tako bolnikov kot zaposlenih. Okužb za zdaj ne beležijo, prav tako

v bolnišnici trenutno ni nobenega bolnika, okuženega s koronavirusom, saj te sprejema bolnišnica na Golniku. Rems je pohvalil dosežanje sodelovanje z občinskim štabom Civilne zaštite, župan Račič pa je ponudil vso potrebno pomoč, če bi jo potrebovali.

Kasneje se je župan Račič skupaj s poveljnikom občinskega štaba Civilne zaštite

Poveljnik občinskega štaba Civilne zaštite občine Jesenice Igor Arh in župan Blaž Račič sta obiskala tudi dom starejših, pogovarjala sta se z direktorico Mojco Pavšič in domsko zdravnico Majo Robič.

Pred vstopno točko za testiranje za koronavirus pred Splošno bolnišnico Jesenice se je župan Blaž Račič srečal z v. d. direktorja SBJ Miranom Remsom.

Igorjem Arhom srečal še z direktorico Doma upokojencev dr. Franceta Bergelja Mojco Pavšič in domsko zdravnico Majo Robič. Predstavili sta aktualno situacijo v domu in dejali, da za zdaj okužb še ne beležijo. So pa v domu sprejeli vse potrebne postopke in načrte za primer, če oziroma ko se bo okužba pojavila. Pogovorili so se tudi o možnih lokacijah za preselitev oskrbovan-

cev in izpostavljenega osebja v primeru okužbe.

»Sodelovanje med različnimi akterji, ki se borimo za zaježitev koronavirusa, je na Jesenicah zgledno, zaradi takega načina dela in sprotne sodelovanja pa smo prepričani, da bomo potencialne okužbe s koronavirusom na Jesenicah obvladovali sproti in brez večjih težav,« je ob tem dejal župan Blaž Račič.

Pralne maske iz blaga šivajo prostovoljci

Ker Občina Jesenice z nekaj več kot devet tisoč gospodinjski mask za vsa gospodinjstva ne more zagotoviti, je na pomoč priskočila Ljudska univerza Jesenice. Ta je s pomočjo prostovoljcev začela izdelavo pralnih mask.

URŠA PETERNEL

Zaščitne maske so bile v zadnjih tednih najbolj iskano blago. Zato so tudi težko dobavljive, saj je povpraševanja bistveno več od ponudbe. Ker Občina Jesenice z nekaj več kot devet tisoč gospodinjski mask za vsa gospodinjstva ne more zagotoviti, je na pomoč priskočila Ljudska univerza Jesenice. Ta je s pomočjo prostovoljcev začela izdelavo pralnih mask iz blaga, ki jih zagotavljajo tistim občanom Jesenic, ki si jih ne morejo ali ne znajo priskrbiti.

Material za maske je kupila in zagotovila Občina Jesenice, celoten projekt pa koordinira Občinski štab Civilne zaštite občine Jesenice.

"Glede na veliko število jese-niških gospodinjstev in dejstvo, da jih številni posamezniki že imajo, maske ne

Številne prostovoljke in prostovoljci so se odzvali povabilu Ljudske univerze Jesenice za šivanje zaščitnih mask. Izdelane maske so razdelili med jeseniške občanke in občane. / FOTO: ARHIV LJUDSKA UNIVERZA JESENICE

bodo razdeljene avtomatsko vsem gospodinjskim, temveč tistim, ki jih še potrebujejo. Pri razdeljevanju mask sodelujejo prostovoljna

gasilska društva, krajevne skupnosti, KŠD Obranca in člani navijaške skupine Red Steelers. Tisti občani, ki si zaščitne maske še niso zago-

točili, se lahko s prošnjo obrnejo tudi na intervencijsko številko Občinskega štaba Civilne zaštite občine Jesenice, tj. 031 300 292, ali na svojo krajevno skupnost. Glede na to, da maske trenutno šiva 17 prostovoljcev, bodo maske razdeljene postopoma, prioriteta pa so predvsem starejši občani," so pojasnili na Občini Jesenice.

"Čeprav je občina zagotovila material za maske, projekta brez prostovoljcev in njihovega dela ne bi mogli izpeljati, nikakor pa ne v tako kratkem času. Jeseničani smo ponovno dokazali, da znamo stopiti skupaj in da nam je, v osnovi, mar drug za drugega. Vsak član naše skupnosti, ki svoj prosti čas namenja prostovoljnemu delu, je dragocen. V teh izrednih razmerah pa sta prostovoljstvo in solidarnost še toliko bolj pomembna, saj ustvarjata občutek skupnosti in povezanosti. In ravno tem prostovoljcem, ki se v teh dneh trudijo, da bi bili občani Jesenic vsaj za malenkost bolj varni pred koronavirusom, je lahko vsak od nas izjemno hvaležen. Seveda pa hvala tudi Ljudski univerzi Jesenice, ki je nemudoma priskočila na pomoč s koordinacijo prostovoljcev,« je povedal župan Blaž Račič.

OBČINSKE NOVICE

V času epidemije proizvodnja poteka

V podjetju SIJ Acroni proizvodnje v času epidemije niso zaustavili. Kot pravi glavni direktor Branko Žerdoner, skušajo čim bolj nemoteno poslovati, dosledno pa upoštevajo zaščitne ukrepe.

URŠA PETERNEL

Ali podjetje v času epidemije nemoteno posluje?

Vsi obrati družbe SIJ Acroni so doslej poslovali relativno nemoteno. To so nam in nam v tem trenutku še vedno zagotavljajo kupci (ki so sicer že rezervirani glede naročil), dobavitelji z oskrbo, relativno pretočne logistične poti ter zaposleni s prisotnostjo na delu, kolikor je to mogoče tudi zaradi varstva otrok v času zaprtih šol in vrtcev. Zaposlenim smo za njihovo lojalnost in dobro delo v teh za vse nas oteženih okoliščinah nadvse hv

ležni. Seveda smo v tem času zaposlenim zagotovili največjo možno mero varnosti na delovnih mestih z izvajanjem vseh priporočenih ukrepov kot tudi nekaterih drugih dodatnih ukrepov. Zaradi zaustavljanja gospodarske aktivnosti naših kupcev na za nas ključnih svetovnih trgih pa v naslednjem obdobju pričakujemo zmanjšan obseg naročil in s tem tudi zmanjšan obseg proizvodnje.

Kako je poskrbljeno za zaščitne ukrepe za zaposlene?
V družbi SIJ Acroni kot tudi v vseh ostalih družbah Sku-

pine SIJ smo poleg higien-skih ukrepov, ki jih narekuje vlada, NIJZ in druge pristojne institucije, izvedli še vrsto dodatnih ukrepov. Tako je zaposlenim z namenom preprečevanja širjenja koronavirusa na voljo le suha hrana, jedilnice so zaprte, z namenom preprečevanja združevanja smo prekinili delovanje kavni avtomatov, uvedli smo politiko čistih miz, ki omogoča učinkovito čiščenje in razkuževanje miz, prav tako smo uvedli dodatno strojno razkuževanje skupnih prostorov. Službene poti so prepo-vedane, sestanki se izvajajo

preko videokonferenc in podobno. Ob obisku inšpektorja za nadzor varnosti in zdravja pri delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo smo za izvajanje ukrepov prejeli pozitivno oceno; ta gre v prvi vrsti zaposlenim za dosledno izvajanje preventivnih ukrepov ter vodjem, ki zaposlene k izva-janju ukrepov dodatno spodbujajo.

Kako ukrepe sprejemajo zaposleni?

Po sprejetju preventivnih ukrepov z namenom preprečevanja širjenja koronavirusa smo vzpostavili tudi preverjanje njihovega izvajanja pri zaposlenih. Na podlagi opravljenih preverjanj ocenjujemo, da naši sodelavci preventivne ukrepe v veliki večini dosledno izvajajo. Zavedamo se, da naj bi bila po napovedih analitikov gospodarska kriza, ki bo sledila krizi, nastali zaradi koronavirusa, še bolj obsežna kot kriza leta 2008. Prav zato delamo vse, kar je v naši moči, da v teh razme-rah delamo, da bi kolikor bo mogoče omejili poslovno škodo in ohranili čim več delovnih mest.

Tudi delavci v proizvodnji pod ostalo opremo nosijo zaščitne maske.

OD 15. APRILA JE ZBIRNI CENTER JESENICE PONOVO ODPRT

Obveščamo vas, da je Zbirni center Jesenice, ki je bil zaradi preventivnih razlogov v zvezi s preprečevanjem širjenja koronavirusa zaprt, **s 15. aprilom 2020 ponovno odprl svoja vrata.** Zaradi varovanja zdravja in zajeitve epidemije pozivamo vse obiskovalce k doslednemu upoštevanju navodil zaposlenih ter vseh splošnih navodil NIJZ. Zaradi preprečevanja širjenja okužbe je obvezna uporaba razkužila za roke za vse stranke. Priporočljivo je, da obiskovalci nosijo svoje zaščitne maske in rokavice ter vzdržujejo predpisano varnostno razdaljo (dva metra). Oddaja odpadkov v zbirni center naj poteka brez stika z zaposlenimi. Vstop posameznih vozil je omejen, na območju zbirnega centra je lahko največ pet vozil in pet obiskovalcev istočasno. Ker se pri dovozu v zbirni center lahko pojavijo zastoji, uporabnike prosimo za strpnost in striktno upoštevanje navodil. Zaradi lažjega in hitrejšega odlaganja odpadkov naj občani odpadke ustrezno pripravijo in razvrstijo že doma. Obiskovalci so dolžni sami razvrščati odpadke v za to namenjene zabojnike v zbirnem centru.

Vse občane in občanke zopet pozivamo, naj odpadkov, ki ne spadajo v domače zabojnike, ne puščajo poleg zabojnikov ali v naravi in da so spoštljivi do okolja, drugih občanov in komunalnih delavcev. Zbirni center obratuje po urniku, ki je veljal pred ukrepi.

BODI JUNAK, NE ZAMENJAJ ŠKOLJKE ZA SMETNJAK

Tudi v času koronakrize ravnajmo odgovorno z odpadki
V straniščno školjko sodijo samo človeški iztrebki in izločki ter toaletni papir. Straniščna školjka ni koš za smeti, zato vanjo ne mečimo stvari, ki vanjo ne sodijo.

Vlažilni in čistilni robčki niso toaletni papir

Vlažilni robčki se od toaletnega papirja razlikujejo v tem, da je v celulozo dodano vezivo, ki preprečuje, da bi se hitro razpustili. Zaradi svojih lastnosti vlažilni in čistilni robčki zastajajo na kritičnih mestih v ceveh, se tam sprimejo s preostalimi odpadki, ki v kanalizacijo ne sodijo, in tvorijo večje skupke, ki povzročajo zamašitve hišnih napeljav in kanalizacijskih cevi ter okvare črpalk in drugih naprav, potrebnih za nemoteno delovanje kanalizacijskega sistema. Stroški, ki nastanejo zaradi odpravljanja navedenih okvar, bremenijo tako uporabnike, če do tega prihaja znotraj stavb, kot tudi upravljavce kanalizacijskih sistemov, ti pa se posredno odražajo v višjih zneskih na položnicah.

Predstavljajo tudi nevarnost za okolje

Veliko čistilnih in vlažilnih robčkov vsebuje mikroplastiko, ki močno onesnažuje okolje in ogroža zdravje ljudi in živali. V primeru odlaganja robčkov v straniščne školjke velika večina mikroplastike ostane v odvišnem blatu, ki lahko, če se uporabi na kmetijskih zemljiščih, prehaja v tla in vodo in tako povzroča obremenjevanje okolja ter tveganje za zdravje ljudi in živali.

Več informacij na <https://sbd.gzs.si/>.

*Skupaj za boljše družbo je pobuda slovenskih komunalnih podjetij, ki delujejo pod okriljem GZS-Zbornice komunalnega gospodarstva.

Pripravila: Maja Kržišnik

Glavni direktor Branko Žerdoner / FOTO: ARHIV SIJ ACRONI

Menda pa ste za ozaveščanje zaposlenih poskrbeli tudi s posebnim videoposnetkom?

Komunikacijska podpora je v teh časih še posebej pomembna, zato sodelavce redno sproti obveščamo o vseh preventivnih ukrepih ter jih spodbujamo k doslednemu izvajanju skozi različne oblike komunikacije. Za zaposlene smo pripravili posebno tiskano brošuro, ki poleg predstavitve preventivnih ukrepov vključuje tudi vse druge ključne informacije. Proizvodne obrate in prostore skupnih služb smo opremili s plakati, ki nas ves čas opominjajo na pravilno ravnanje v teh

okoliščinah. V Skupini SIJ smo prav tako pripravili video, ki prikazuje izvajanje preventivnih ukrepov, ki ga je kot primer dobre prakse s svetovno jeklarsko javnostjo delilo Svetovno jeklarsko združenje. Na ogled je na Youtube kanalu SIJ Slovenian Steel Group.

Je med zaposlenimi že kakšen potrjen primer covid-19?

Niti v družbi SIJ Acroni niti v drugih družbah Skupine SIJ na Gorenjskem do danes (pogovarjali smo se 16. aprila, op. p.) nismo zabeležili potrjenega primera okužbe.

PVC OKNA, VRATA, ROLETE IN ŽALUZIJE

**JESENICE, 04/586 33 70
GSM: 040/201 488**

**KRANJ, 04/236 81 60
GSM: 051/ 621 085**

**– za novogradnje
– zamenjava starih oken**

www.oknamba.si

WWW.JESENICE.SI

Jeseniške novice so priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNIKA
Urša Peternel, GSM: 041/570 942,
ursha.peternel@g-glas.si

UREDNIŠKI ODBOR:
Ines Dvoršak (predsednica),
Urša Peternel, Janko Rabič
novice.jesenice@jesenice.si

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Mateja Žvižaj, GSM: 041/962-143,
mateja.zvizaj@g-glas.si

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo.

Jeseniške novice, št. 8/letnik XV so priloga časopisa Gorenjski glas, št. 34, ki je izšel 28. aprila 2020. Jeseniške novice so priložene Gorenjskemu glasu in brezplačno poslane v vsa gospodinjstva v občini Jesenice, izšle so v nakladi 25.970 izvodov. Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltrednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

OBČINSKE NOVICE

Prejeli smo

Ob dnevu OF

Dan OF je državni praznik, ki ga kot dan boja proti okupatorju praznujemo 27. aprila. Na ta dan so se leta 1941 v hiši književnika Josipa Vidmarja v Ljubljani zbrali predstavniki kršćansko socialističnega delavstva, sokolov, naprednih kulturnikov in komunistov in ustanovili protiihperialistično fronto, ki se je po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo 22. junija 1941. leta preimenovala v OF slovenskega naroda.

OF je takoj po ustanovitvi začela zbirati in vključevati privržence, po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo pa je Slovence pozvala na oborožen upor proti okupatorjem. Če bi OF res vodili komunisti iz Moskve, kot so nasprotniki OF hoteli dokazati, potem

Churchill OF zagotovo ne bi podpiral. Ampak Churchill je doumel, da je fašizem veliko bolj nevaren za razvoj človeštva kot komunizem, zato je vojaško sodeloval s Sovjeti in njihovo Rdečo armado. OF se je med Slovenci hitro širila in je bila osnova NOB. Tudi mi smo ob zmagah sovjetske Armade še bolj trdovratno bili boj za interese svojega naroda. In to nas je v štirih letih nečloveških naporov pripeľjalo do zmage. Čeprav danes praznujemo dan boja proti okupatorju od leta 1992, pa so rezultati gibanja OF več kot očitni. Brez zmage v drugi svetovni vojni ne bi imeli danes svoje države, to je namreč prva slovenska država po 1500-letnih prizadevanjih naroda, ki si je svojo sodbo res pisal sam.

PREDSEDNIK ZB JESENICE, ŽIROVNICA, KRANJSKA GORA
IZIDOR PODGORNİK

Zbirni center je spet odprt

URŠA PETERNEL

Iz javnega komunalnega podjetja JEKO so sporočili, da je Zbirni center Jesenice ponovno odprt. Obratovalni čas bo enak tistemu, ki je veljal pred uveljavitvijo ukrepov za zajeziitev koronavirusa, in sicer od ponedeljka do petka med 10. in 17. uro ter ob sobotah med 8. in 13. uro. V zbirnem centru zaradi varovanja zdravja in zajeziitve epidemije do preklica veljajo varnostni ukrepi za obiskovalce, med drugim je obvezna uporaba razkužila za roke, pripo-

ročljiva pa uporaba mask in rokavic. Obvezno je upoštevati vsaj dvometrske varnostne razdalje, obiskovalci pa so dolžni sami razvrščati odpadke, brez stikov z zaposlenimi. Omejen je dostop vozil, na območju zbirnega centra je lahko največ pet vozil in pet obiskovalcev istočasno. Za varovanje zdravja obiskovalcev in zaposlenih so v podjetju JEKO poskrbeli tudi tako, da zaposleni uporabljajo osebna zaščitna sredstva, kot so delovna obleka, čevlji, zaščitna maska, očala, rokavice, razkužilo za roke in površine.

Letos malo drugačna budnica

Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora se letos zaradi epidemije ne bo povsem odrekel prvomajski budnici, ki je nepogrešljiv del prvomajskega praznovanja na Jesenicah. Godbeniki so našli način, da bodo vseeno pozdravili občanke in občane. Na cesti in na tradicionalnih lokacijah od Hrušice do Jesenic, naprej do Slovenskega Javornika, Koroške Bele, Lipc in Blejske Dobrave bodo lahko koračnice z njihove zgošćenke poslušali preko ozvočenja na vozilu. Zaradi znanih ukrepov prepovedi zbiranja večjega števila ljudi na teh lokacijah in ob cestah druženje ne bo mogoče, nekaj pa bodo vsem pomenili pozdravi z balkonov.

Brez prvomajskega srečanja na Pristavi

Iz Občine Jesenice so sporočili, da zaradi izrednih razmer prvomajsko srečanje na Pristavi odpade. Prav tako ni bilo slovesnosti ob 27. aprilu, dnevu boja proti okupatorju.

Ponovno odpirajo ambulate

V jeseniški bolnišnici so začele delovati nekatere nenujne ambulate, paciente o pregledih obveščajo po telefonu.

URŠA PETERNEL

V Splošni bolnišnici Jesenice so sredi meseca začeli odpirati nekatere diagnostične oddelke, kot sta radiologija in srčna diagnostika. Triajo na teh oddelkih so izvajali že prej in tako obravnavali primere, kjer je obstajal sum na rakava obolenja ali podobna nevarna stanja. Paciente o pregledih obveščajo po telefonu, tisti, ki so naročeni in ne prejmejo klica, pa naj pri-

Na ponovljeni razpis za izbiro direktorja bolnišnice so prispele tri prijave, a so sejo sveta zavoda s predstavitvijo kandidatov zaradi trenutne situacije glede koronavirusa prestavili za nedoločen čas, do umiritve razmer, so pojasnili v bolnišnici. Tako bo bolnišnico še naprej vodil vršilec dolžnosti direktorja Miran Rems.

Bivalni zabojniki ob Splošni bolnišnici Jesenice: v njih so pridobili dodatnih 23 postelj, vanje bodo v času energetske in požarne sanacije preselili negovalni oddelek. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

dejo ob naročenem terminu. Trenutno ambulate delajo samo v dopoldanskem času, ko se situacija umiri, pa bodo začeli izvajanje pregledov tudi v popoldanskem času in ob sobotah. Tako bodo, zagotavljajo v bolnišnici, na pregledih lahko prišli vsi, ki so jim termine pregledov zaradi epidemije opovedali.

Paciente prosijo, naj se ob prihodu v bolnišnico držijo navodil in upoštevajo nasvete zaposlenih. »Na specialistični pregled pridite največ deset minut pred časom, ki ga imate določenega. Če je možno, na pregled pridite sami, brez spremljevalcev,« prosijo. Obiski v bolnišnici pa še vedno niso dovoljeni.

Na dvorišču bolnišnice pa že stojijo bivalni zabojniki, v katere bodo v času energetske in požarne sanacije bolnišnice preselili negovalni oddelek. A je ministrstvo za zdravje zaradi aktualnih razmer investicijo začasno prekinilo. Za koliko se bodo omenjeni projekti zamaknili, še ni znano.

Kam bodo ob gradnji odlagali odvečni material

Bralca zanima, kam bodo ob gradnji druge cevi karavanškega predora odlagali odvečni material.

URŠA PETERNEL

Poklical nas je bralec, ki ga zanima, kako bodo ob gradnji druge cevi predora Karavanke poskrbeli za material, ki bo nastajal ob izkopu; tega zagotovo ne bo malo. Kot izhaja iz državnega prostorskega načrta za dograditev avtocestnega predora Karavanke, bodo uredili šest lokacij viškov izkopa, zvečine na degradiranih območjih v jeseniški in kranjskogorski občini. Tako naj bi viške izkopanega materiala odlagali na degradiranem območju ob Savi Dolinki vzhodno od Mojstrane, na degradiranem območju pred čistilno napravo vzhodno od Gozda - Martuljka, ob vzhodnem robu počivališča Jesenice, ob avtocestnem izvozu Jesenice zahod,

ob avtocesti nasproti cestninske postaje Hrušica ter med regionalno cesto in Savo Dolinko pri portalnem območju. Na Plavškem travniku pa naj bi viške zemeljskega izkopa skladiščili začasno, v času gradnje, po končani gradnji naj bi vzpostavili prvotno stanje. Do vseh lokacij je dovoz že ure-

jen oziroma ga bodo uredili, nekaj cest do lokacij bodo tudi obnovili. Posebej naj bi zaščitili strugo Save Dolinke in preprečili spiranje večjih količin materiala v reko. Kot so nam dodatno pojasnili na Darsu, ki je investitor projekta, bodo viške materiala odvažali s tovarnjaki, do

Mnoge domačine tudi skrbi, v kakšnem stanju bodo ostale ceste po zaključku gradnje; imajo namreč slabe izkušnje z uničeno cestno infrastrukturo, ki je ostala po gradnji prve predorske cevi. V skladu z državnim prostorskim načrtom mora investitor, torej Dars, narediti posnetek ničelnega stanja cest, ki se bodo med gradnjo uporabljale za prevozne poti na gradbišča in do lokacij viškov izkopa, po zaključku del pa izvesti rekonstrukcijo teh cest.

vseh lokacij je dovoz že urejen oziroma ga bodo uredili, v glavnem pa bodo uporabljali regionalno cesto od gradbišča, torej od karavanškega predora do odcepa za Mojstrano. Odloženi material bodo razgrinjali po plasteh ter zvaljali do predvidene zbitosti. Kot so poudarili, bodo v času prevažanja opravljali monitoring hrupa in prahu, ceste so dolžni čistiti, v bližini večjih odlagališč pa tudi ni stanovanjskih objektov, za katere bi bilo odlaganje lahko moteče. V sklopu del bodo zgradili tudi tri mostove čez Savo Dolinko, in sicer viadukt na avtocesti, nadomestni most na lokalni cesti pri Hrušici (obstoječi dotrajani most bodo odstranili) ter most na dovozni cesti do lokacije

Na Darsu predvidevajo, da bo na slovenski strani nastalo 428 tisoč kubičnih metrov izkopanega materiala, kar je za 171 olimpijskih bazenov.

viškov izkopa in Avtocestne baze Hrušica. Iz državnega prostorskega načrta tudi izhaja, da bodo po zaključku del lokacije viškov izkopa krajinsko uredili: posejali travo in zasadili drevje in grmovnice, zlasti avtohtone vrste. Pri tem naj bi posebno pozornost namenili preprečitvi naselitve in razvoja tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst.

OBČINSKE NOVICE

Potopni ekološki otoki

URŠA PETERNEL

Občina Jesenice bo preuredila obstoječe ekološke otoke za papir, steklo in embalažo, in sicer tako, da bodo postali tako imenovani potopni. Posode se bodo nahajale v zemlji oziroma urejenih ugreznjenih mestih. Kot so pojasnili, bodo tovrstne potopne otoke najprej uredili na lokaciji Cesta talcev 8 na Koroški Beli, za Gledališčem Toneta Čufarja na Jesenicah, na Cesti maršala Tita 3 in nasproti Integrala na Jesenicah. V sklopu potopnih otokov bodo posode za steklo, papir in embalažo. Projektna dokumentacija predvideva več ekoloških otokov, uredili pa jih bodo postopno, v prvi fazi štiri v

okviru pilotnega projekta, kot postopno uveljavljanje spremenjenega načina ločnega zbiranja odpadkov v skladu s Tehničnim pravilnikom o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov v Občini Jesenice.

Na eni lokaciji, to je za stavbo gledališča, bodo obenem uredili tudi cestno razsvetlavo in s tem poskrbeli za večjo osvetljenost območja. Tako želijo preprečiti tudi vandalizem in nepravilno odlaganje odpadkov.

Pri vsaki od lokacij so predvideni najnujnejši posegi, na lokaciji Cesta maršala Tita 3 pa načrtujejo tudi ureditev okolice ekološkega otoka. Območje eko otokov bo utrjeno, nosilno plast bo predstavljal beton.

Turizem pred izzivi

MARJANA AHAČIČ

Turistična regija Julijske Alpe, v katero je ob zgornjegorenjskih občinah Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Radovljica, Gorje in Žirovnica vključena tudi občina Jesenice, je eno najpomembnejših in od turizma bolj odvisnih območij v Sloveniji. S pandemijo koronavirusa se je turistična dejavnost tudi na tem območju v celoti ustavila, ugotavljajo v Skupnosti Julijskih Alp. Razmere so resne, a pri tem poudarjajo, da je treba čas, ko turistov ni, kar najboljje izkoristiti za drugačen, še bolj zeleni zagon dejavnosti po zaključku epidemije. Na ravni direktorjev turističnih organizacij Julijskih Alp so tako vzpostavili "tim za prenavo" (Re-Set tim), ki dnevno spremlja razmere in usmerja ponudnike. Pripra-

vili so tudi nabor najnujnejših ukrepov, ki so jih predlagali vladi, tako med drugim izpostavljajo: uvedbo ukrepov za hitro in enostavno premagovanje likvidnostnih težav v turizmu, uvedbo ukrepov, ki bodo spodbudili preživljanje počitnic doma in pritegnili prve tuje turiste; preusmeritev prioritete kohezijske politike v ključne naložbe, ki bodo pomagale zagneti trajnostni turizem, ter podporo turističnim organizacijam, ki bodo turistično gospodarstvo usmerjale v nov, bolj trajnosten koncept zelene, butične in petzvezdične ponudbe. »Navkljub novim izzivom zdajšnja situacija nikakor ne sme zavreti naših razvojnih aktivnosti – ravno nasprotno: moramo jih še okrepiti. Močno verjamemo, da je to čas, ki ga moramo na polno izkoristiti,« poudarjajo v Skupnosti Julijskih Alp.

Nadzor zaradi prašenja ceste

Vožnja po makadamski cesti od Elima pri betonarni je dovoljena, naj bi pa tovornjaki po njej vozili počasneje in s tem zmanjšali prašenje.

URŠA PETERNEL

Predstavniki Medobčinskega inšpektorata in redarstva (MIR) Jesenice so si zaradi več pritožb glede prašenja ceste na Hrušici, ki ob Savi vodi od Elima proti Betonarni Sava, ogledali stanje. Na tej lokaciji namreč delujeta dve gradbeni podjetji, nemalokrat pa se makadamska cesta zaradi vožnje tovornjakov praši in s tem vznemirja bližnje prebivalce. Kot so pojasnili na Občini Jesenice, so predstavniki MIR v nadzoru pri delovanju enega od podjetij zaznali nekaj kršitev, ki jih bodo predali na prejš pristojnim organom. "Vožnja po cesti pa sama po sebi ni kršitev, zato v zvezi s tem inšpektorat ne more ukrepati. Sta se pa obe gradbeni podjetji na poziv inšpektorata strinjali s poča-

snejšo vožnjo tovornjakov po tej cesti, obenem pa je bilo inšpektorjem s strani enega od gradbenih podjetij zagotovljeno, da bodo cesto polili z vodo in s tem vsaj nekoliko zmanjšali prašenje," so pojasnili. Kot so dodali, je cesta v državni lasti, zato Občina Jesenice nima podlage za kakršnekoli posege, so pa državo že pred časom zaprosili za brezplačen prenos lastništva ceste na Občino Jesenice. "Gradivo za obravnavo na seji vlade je po naših podatkih že pripravljeno, na Občini Jesenice pa spremljamo, kdaj bo uvrščeno na sejo. Šele s potrditvijo seji vlade bomo nam lahko z državo sklenili pogodbo in cesto prenesli last Občine Jesenice, s tem pa tudi v upravljanje," so še pojasnili.

Cesta ob Savi od Elima proti Betonarni Sava zaradi prašenja, ki ga povzročajo tovornjaki, vznemirja bližnje prebivalce.

Tradicija in izkušnje

Enos, d. d., Jesenice, je podjetje z več kot 25-letno tradicijo in izkušnjami s področja energetskih storitev in rešitev. V podjetju zagovarjajo eno niso odvisni od posameznega proizvajalca opreme in v vsakem trenutku svojim strankam zagotavljajo najboljšo razpoložljivo tehnologijo in opremo. Celovite energetske rešitve individualno prilagodijo vsakemu objektu in tako zagotovijo najboljše ekonomsko in okoljsko učinkovitost za uporabnika. Lastni monterji in serviserji ogrevalnih naprav so ključ za hitro montažo ter varčno in zanesljivo delovanje. **Toplotne črpalke za ogrevanje** priporočamo vsem, ki

si želijo nižjih stroškov ogrevanja in toplega doma. Toplotne črpalke izkoriščajo toploto iz okolja (iz zemlje, zraka ali podtalne vode), ki se pretvori v energijo za ogrevanje vaše hiše. Najbolj priljubljene so toplotne črpalke zrak-voda. Uporabnike prepričajo z odličnim izkoristkom, privlačno ceno ter hitro in enostavno montažo. **PANASONIC na področju toplotnih črpalk AQUAREA predstavlja novo H Generacjo**, ki se ponaša s prenovljenim upravljalnikom in širošo uporabnostjo. Ponudba moči sega od 3 do 16 kW in visokim količnikom učinkovitosti, COP = 4,84. Posebna serija toplotnih črpalk AQUAREA je model T-CAP, ki zagotavlja 100% kapaciteto

do -20 °C. Omenjeni sistemi so enostavni za montažo in so združljivi tudi z grelniki drugih proizvajalcev. Najelegantnejša rešitev za novogradnje je nedvomno serija »All in One«, ki združuje notranjo enoto z grelnikom. V tem razredu Panasonic dokazuje, da spada med vodilne proizvajalce na svetu. V prodajnem programu so tudi naprave **z najnovejšim plinom R32**. Plin R32 ima v primerjavi s plinom R407C in R410A zelo majhen učinek na tanjšanje ozonskega plašča in globalno segrevanje. V skladu z evropskimi državami, ki si prizadevajo za varovanje in ohranjanje okolja, si Panasonic kot proizvajalec elektronskih izdelkov aktivno prizadeva za uresničeva-

nje programa za zaščito ozonskega plašča in preprečevanje globalnega segrevanja. Ob montaži za vas uredimo dokumentacijo za pridobitev nepovratnih sredstev s strani **EKO SKLADA**. **Za vsa vprašanja in nasvete smo dosegljivi na:**

ENOS, d.d.

Cesta železarjev 8,
4270 Jesenice
M: 051 308 934
W: www.enos.si
E: peter.simnic@enos.si

EKO SKLAD
Slovenski
okoljski
javni sklad

ENOS, d.d.

P.E. PLINSTAL, TRGOVINE IN INŠTALACIJE
Industrijska 1a, Jesenice
T: 04 581 02 00, M: 051 308 934
I: www.enos.si, E: peter.simnic@enos.si

Odprto:
7.00–17.30,
sobota
7.00–12.00.

NOVO! PRODAJA IN MONTAŽA
VRHUNSKIH TOPLOTNIH ČRPALK Panasonic AQUAREA
za ogrevanje prostorov in sanitarne vode!

PREDNOSTI TOPLOTNE ČRPALKE PANASONIC AQUAREA:

- deluje tudi, ko se zunanja temperatura spusti pod -28 °C
- konstantna zmogljivost do -20 °C
- prostorsko varčna: 1800x598x717 (VxŠxG)
- nižji stroški vgradnje
- cevna napeljava na dnu enote ALL IN ONE (preprosta vgradnja)
- preprosta nastavitve daljinskega upravljalnika
- enostavnejša vgradnja in vzdrževanje
- 1-fazna in 3-fazna

5-LETNA GARANCIJA NA OPRAVLJENE STORITVE

www.enos.si

ZVAMI VEČ KOT 25 LET

OGREVANJE – VODOVODNE INŠTALACIJE – SVETOVANJE – PROJEKTIRANJE – IZVEDBA – TRGOVINA

OBČINSKE NOVICE

Poziv k spoštovanju reda v naravnem okolju

JANKO RABIČ

V krajevni skupnosti Blejska Dobrava se v času epidemije vsakdan prilagajo razmeram. Gre predvsem za spoštovanje zakonov, uredb in priporočil preprečevanja širjenja virusa in ohranjanja zdravja. "Na srečo se ne srečujemo z nekimi težjimi problemi, aktivnosti potekajo v sodelovanju z Občine Jesenice, Občinskim štabom Civilne zaščite in Območnim združenjem Rdečega križa," poudarja predsednik sveta KS Anton Hribar. "Delo članov sveta je prilagojeno razmeram. Sedaj je predvsem pomembno, da spoštujemo ukrepe. Krajanom želim, da so zdravi in pogumno premagujejo ta čas."

Več nevšečnosti pa imajo v lepih spomladanskih dneh predvsem za obiskovalci, ki prihajajo na območje krajevnih skupnosti od drugod, z Jesenic in druge okolice. Anton Hribar se na vse obrača predvsem s prijaznim pozivom. "Čas, v katerem živimo, je zaradi trenutnih zdravstvenih razmer močno posegel v naše svoboščine in pravice, ki so nam bile do nedavnega samoumevne. Če želimo, da bomo lahko živeli v sožitju, je potrebno sleherno spoštovanje vseh in vsakogar tako v bivalnem kot v naravnem okolju. Zavedati se moramo, da je gibanje v naravi še kako pomembno za naše zdravje in razpoloženje. Če želimo, da se bomo dobro počutili in da drugim ne bomo povzročali negotovanja in nepotrebne škode, ne storimo ničesar, kar ne bi želeli, da dru-

gi storijo nam. Predvsem pozivam vse, da pri hoji v naravnem okolju uporabljajo ceste in pota in ne hodijo po njivah in travnikih, kjer s tem povzročajo nepotrebno škodo lastnikom. Da se ne zadržujejo na tujih terasah in vrtovih vrtnih lop. Embalažo od hrane in pijače ter uporabljene robce ter druge odpadke naj odnesejo s seboj in jih odvržejo v ustrezne zabojnike. Če se do izhodiščnih točk pripeljejo z vozili, naj parkirajo na javnih parkirnih površinah, in ne po travnikih, gozdovih, ob robu cest in na drugih mestih, ki niso namenjena parkiranju. Pri vožnji naj bodo obzirni, da ne ogrožajo drugih udeležencev. Posebej na makadamskih cestah, da ne dvigajo prahu in s tem ne onesnažujejo okolja. Za psi naj pospravijo iztrebke. Če bomo poleg odredb in priporočil vse navedeno spoštovali, sem prepričan, da bomo lahko kmalu zdravi in zadovoljni izšli iz trenutnih razmer."

Za pojasnilo o teh težavah na območju krajevnih skupnosti Blejska Dobrava smo se obrnili tudi na Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica. Kot nam je povedal vodja Gregor Jarkovič, problematiko poznajo in spremljajo. Tudi redarji pozivajo, da naj ljudje spoštujejo ta red v naravnem okolju, ki je samoumeven že v normalnih razmerah. V primeru hujših kršitev bodo seveda ostreje ukrepali oziroma kršitve javljali naprej pristojnim službam.

Zmanjšajte možnost okvar!

- Pregrevanje
- ropot
- počasno delovanje

so znaki za **alarm**

Ne odlašajte!

Pravočasno čiščenje prenosnega računalnika zmanjša možnost okvar in visokih stroškov popravila.

Samo 41,18€ s kuponom do 31. 5. 2020

3BM d.o.o., Cesta Železarjev 7a, 4270 Jesenice, www.3bm.si, 3bm@siol.net, tel.: (04) 58-36-444

10% Kupon

do 25 let 2 letni

3BM

Z vami že 25 let

SENČILA NINO

T: 04 584 01 00
M: 041 645 697
E: nino@jesenice.net

... prava mera sonca ...

www.sencila-nino.si

Pridelava vrtnin na domačem vrtu

Največ vrtičkov imajo v KS Plavž, Občina Jesenice pa vse najemnike vrtov obvešča, da jih lahko začnejo obdelovati. Pogodbe bodo sklenili kasneje.

JANKO RABIČ

Korona virus je temeljito spremenil ves svet in občina Jesenice pri tem ni nobena izjema. Marsikaj se je posamezniku ali družini doslej v vsakdanjem življenju zdelo nepotrebno ali odvečno. Sedaj se vse bolj dozdeva, da bo v prihodnje precej drugače. Eno od področij, ki bo zagotovo postalo še kako aktualno, bo skrb za večjo prehransko samooskrbo. Predvsem gre za pridelavo različnih vrtnin in sadja, peko kruha in podobno. Poleg tistih, ki se stalno ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, bo vse bolj nuja širšega kroga ljudi vrtničarstvo. Očitno prihajajo časi, ko ne bo le zaradi sedanjega koronavirusa pridelava domače hrane vse pomembnejši vir zdravega načina življenja. V občini Jesenice se že doslej kar lepo število občanov zavzelo ukvarja s tem. Preko krajevnih skupnosti imajo v najemu vrtove na občinskih zemljiščih. Teh je največ v krajevnih skupnostih Plavž (210), Javornik - Koroška

Bela (160) in Hrušica (90). Več jih ima vrtove tudi na drugih zemljiščih, ali v lasti železnice in drugih upravljavcev. Ker je čas sajenja pred vrati in najemniki vrtov že nestrno čakajo, da bodo začeli dela na vrtu, Občina Jesenice pojasnjuje, da lahko v sedanjih oteženih razmerah vsi dosedanja najemniki vrtov na občinskih zemljiščih začnejo obdelovati vrtove, pogodbe pa bodo zaradi trenutnih razmer s koronavirusom lahko sklenili kasneje kot običajno, ko bodo pisarne krajevnih skupnosti spet delale bo običajnem urniku. "V prihodnje bo samooskrba postala še večja nujnost," poudarja kmetijska svetovalka pri KGZ Slovenije – izpostava Jesenice Tilka Klinar. "Nekatere kmetije na našem območju se temu že prilagajajo, veliko možnosti pa imajo vsi občani, ki že imajo vrtove ali načrtujejo ukvarjanje z vrtničarstvom. S pravilnim načinom dela v vrtovih lahko že na petdesetih kvadratnih metrih vzgojijo različne vrtnine za štirčlansko družino čez poletje."

Pri povečani skrbi za samooskrbo bo zagotovo dobrodošla strokovna pomoč. Pri jeseniški izpostavi KGZ so letos v februarju v Kranjski Gori pripravili predavanje z lepo udeležbo o uporabi škropiv in drugih nasvetih o vrtnarjenju. Zagotovo bi bilo to koristno narediti tudi v občini Jesenice.

Pri načrtovanju večje samooskrbe so dobrodošle tudi vse pobude, ki bodo to še spodbudile. Eno od njih je v javnost naslovil mednarod-

zunani bivalni prostor vnesli nekaj narave in pripomogli k lokalni pridelavi. Vabimo vas, da se nam pridružite pri urejanju vrta na balkonu. Objavite slike svojih vrtov, jih delite z nami in postanite del širše zgodbe za podporo lokalni pridelavi. Če želite, da jih objavimo mi, nam pošljite slike s komentarjem na: info@alpeadriagreen.com. Balkoni lahko spremenijo videz in na marsikaterem se bo v koristih že v maju namesto

S pravilnim načinom dela v vrtovih lahko že na petdesetih kvadratnih metrih čez poletje vzgojijo različne vrtnine za štirčlansko družino.

ni okoljski center Alpe Adria Green, ki tudi občane Jesenic spodbuja k pridelavi vrtnin kar na domačem balkonu ali terasi. "Letos imamo več časa za posedanje na balkonu, to pa nam daje tudi priložnost, da o balkonu razmislimo kot prostoru za gojenje solate, paradižnika, majarona, bazilike in drugih vrtnin. Tako bomo v

bršljank bohotila krasna zelena ljubljanska ledenka," so zapisali v pobudi. Pomembnosti čim večje samooskrbe, sploh v trenutnem času, spodbuja tudi Občina Jesenice, zato bodo na pobudo Alpe Adrie Green akciji Najlepši balkon letos dodali tudi kategorijo, v kateri bodo ocenjevali najlepši vrt na balkonu.

Kaj teče iz zidu

URŠA PETERNEL

Občinski svetnik Jernej Udir že dalj časa opozarja, da na Senožetih, na Cesti železarjev, teče fekalna kanalizacija iz kamnitega zidu. Odplake potem tečejo po pločniku in po cesti, opaža Udir, ki poudarja, da je treba čim prej ukrepati. Na Občini Jesenice so odgovorili, da jim je stanje poznano, zid pa je v lasti Železarne Jesenice oziroma njenih pravnih naslednikov. Zato so jim pobudo posredovali v nadaljnje reševanje. So se pa na prijavo odzvali tudi v

Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu Jesenice in si stanje ogledali. Vodja Gregor Jarkovič nam je pojasnil, da sledov fekalnih izpustov na celotni dolžini podpornege zidu niso zasledili, šlo je samo za sledove izcejanja meteornih zalednih vod. Fekalni izpusti imajo tipičen vonj, na betonu in asfaltu pustijo temnosivkasto sled, ki tudi v suhem vremenu načeloma ostane vidna, prav tako ostane vonj. "Tovrstnih okoliščin ob ogledih nikoli nismo zaznali," je dejal in dodal, da zadevo spremljajo še naprej.

Iz zidu na Cesti železarjev izteka kanalizacija, trdi občinski svetnik Jernej Udir. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Ponovno izposoja knjig v knjižnici

Knjige in ostalo gradivo je mogoče naročiti po telefonu in prevzeti pred vhodom v knjižnico.

URŠA PETERNEL

V Občinski knjižnici Jesenice, ki je zaradi epidemije že dalj časa zaprta, so bralcem znova omogočili izposojanje gradiva, ki je na voljo na Jesenicah. Kot so pojasnili, bralci lahko seznam z naslovi pošljejo po e-pošti info@knjiznica-jesenice.si

ali pokličejo na 04 5834 201 (od ponedeljka do petka med 9.00 in 14.00), sporočijo ime, priimek, številko članske izkaznice in telefonsko številko. Knjižničarji pripravijo gradivo in o tem obvestijo bralca, ki ga lahko prevzame osebno pred vhodom v Občinsko knjižnico Jesenice (Trg

Toneta Čufarja 4). Ko je na parkirišču, naj pokliče v knjižnico in sporoči, da čaka, dežurni zaposleni pa pripravljeno gradivo postavi pred vrata. Gradivo, ki ni težje od dveh kilogramov, lahko pošljejo tudi po pošti, strošek pošiljanja (2,50 evra) pa vpišejo v dolg, ki ga bodo bralci poravnali v knji-

žnici ob koncu izrednih razmer. Ob tem so v knjižnici bralce prosili, naj z gradivom ravnajo previdno in dosledno upoštevajo navodila za umivanje rok. Izposojeno gradivo bodo vrnili, ko bo knjižnica ponovno odprta, v tem času pa ne bodo zaračunavali zamudnine.

ŠPORT

Košarkarsko znanje nabirata v Španiji

Leta 2017 je 16-letni Žiga Samar podpisal pogodbo s Košarkarskim klubom Real iz Madrida. Lansko leto se mu je v Španiji pridružil 14-letni brat Matija.

MATJAŽ KLEMENC

V jeseniški družini Samar je oče Primož že dolga leta na tak ali drugačen način povezan s košarko. V igralski karieri je višek dosegel, ko je igral za novomeško Krko. Sinova Žiga in Matija pa ga bosta prehitela. Starejši sin Žiga ga je že, Matija pa stopa po bratovih stopinjah. Žiga je s 15 leti z Jesenic prestopil v ljubljansko Olimpijo in postal kadetski prvak Slovenije. Kot posojen igralec je hkrati nastopal tudi v 3. članski slovenski ligi za svoj matični klub ENOS Jesenice. Pri »zmajih« ni ostal dolgo. Že po eni sezoni se je preselil v madridski Real. V španski prestolnici je ostal do konca lanske sezone. Z mladinsko ekipo Realja je postal državni prvak Španije, ob tem MVP – najkoristnejši igralec finala in prvak mladinske Eurolige. Na lanskem mladinskem evropskem prvenstvu U18 v Grčiji se je veselil bronaste medalje in bil izbran v prvo peterko prvenstva. Po osvojitvi medalje na evropskem prvenstvu se je odločil, da zapusti Real. Imel je možnost ostati, čeprav na začetku v prvi ekipi kakšne večje priložnosti verjetno ne bi dobil. Luka Dončić je bil eden redkih, ki se mu je uspelo takoj iz mladinske prebiti v člansko ekipo. Dobre predstave v mlajših kategorijah so Žiga pripeljale do ekipe iz predmestja Madrida, Fuenlabrade, ki prav tako nastopa v najmočnejši španski ACB ligi. Po podpisu pogodbe ga je klub za eno leto posodil k nižjeligašu Zamori. Dobre igre so ga pripeljale nazaj v Fuenlabrado, potem pa se je prvenstvo predčasno zaključilo. Mlajši brat Matija, reprezentant selekcije U16, se je po zaključeni osnovni šoli z Jesenic prav tako podal v Španijo, k Fuenlabradi. Privajanje mu je bilo zagotovo lažje, saj je Žiga pred njim to pot že prehodil in mu lahko podal marsikateri koristen nasvet.

Žiga in Matija Samar / FOTO: OSEBNI ARHIV

Tako Matija kot Žiga sta se še pravočasno vrnila iz Španije, ki je ob Italiji najbolj ogroženo območje koronavirusa v Evropi. Matiju in Žigu smo postavili nekaj vprašanj.

Kako sta se prilagodila na novo okolje?

Matija: Na začetku nisem vedel, kam se podajam, in sem bil malo negotov, saj sem prvič od doma odšel za daljši čas. Takoj, ko sem prišel v predmestje Madrida, Fuenlabrado, sem bil vesel, kako so me v klubu sprejeli soigralci s trenerji. Hitro sem se vklopil v njihov način življenja in dela, čeprav je bil urnik kar natrpan. Največji problem mi je povzročal španski jezik, saj ga nisem poznal. Dopoldne sem obiskoval šolo in se učil jezika, popoldne delal srednjo šolo na daljavo, večer pa je bil rezerviran za treninge. Žiga: V Zamori in Fuenlabradi sem spoznal veliko novih prijateljev in se na nov življenjski slog hitro navadil. Zavedam se, da moram pri svojih letih čim bolj trenirati

in čim več igrati, zato je bil prestop iz Realja logičen. Če bi ostal, bi mi zaradi velikega števila potovanj in tekem ostalo malo časa za dober trening, konkurenca na tekmah pa bi bila velika. Ob koncu lanske sezone sem imel veliko ponudb iz Slovenije in tujine. Odločil sem se, da naredim v Španiji preskok iz mladinske v člansko kategorijo.

Kako sta zadovoljna s svojimi igrami v sezoni?

Matija: Na začetku sem imel malo problemov, saj je bilo bistveno več treningov, igra je hitrejša. Iz treninga v trening sem se bolje počutil in po krajšem času prilagajanja mi je trener vedno bolj zaupal. Nekaj tekem sem odigral tudi za mladinsko ekipo. Med sezono mi je veliko pomenil tudi vpoklic v slovensko kadetsko reprezentanco za turnir v Turčiji. Žal je bila to verjetno edina reprezentančna akcija v letošnjem letu. S svojim napredkom sem zelo zadovoljen in verjamem, da z dobrim delom lahko še bolj napredujem in v naslednji se-

zoni dobim priložnost v mladinski in drugi članski ekipi. Žiga: Ob podpisu pogodbe z ACB ligašem Fuenlabrado smo se dogovorili, da me za eno sezono pošljejo nabirati izkušnje v ligo Lebron Silver k Zamori. S svojim matičnim klubom sem uspešno opravil priprave pred sezono, ob koncu pa jim je bilo žal, da so se prej dogovorili za posojilo k nižjeligašu. Liga, v kateri sem nastopal polovico sezone, je bila kvalitetna, klubi so dobro organizirani, z visokimi proračuni, v njej pa nastopajo igralci, ki so že nastopali v prvoligaški konkurenci ali upajo na preboj med najboljšimi. S svojimi igrami in napredkom sem lahko zelo zadovoljen. Že po pol sezone sem s svojo igro prepričal svoj »matični« klub Fuenlabrado, ki mi je ponudil povratek. V ACB ligi bi moral debitirati prav proti Realu iz Madrida, vendar se je prvenstvo ravno takrat prekinilo. Že res, da sem ob odhodu iz Realja naredil korak nazaj, vendar z namenom, da bi lažje naredil dva naprej in dobil pomembno vlogo v članski konkurenci.

Kako preživljata karanteno?

Matija: Zaradi nastale situacije v Španiji se je najprej končala šola, zaprle so se dvorane, nismo imeli več treningov in mlajšim so v klubu dovolili predčasni odhod domov. Sedaj, ko sem doma, se dopoldne učim, saj bi rad čim hitreje zaključil prvi letnik Srednje turistične šole v Radovljici, popoldne pa skupaj z bratom trenirava. Žiga: Iz Španije sem se vrnil v zadnjem trenutku. Sedaj, ko sem doma, mi malo več časa ostaja za šolo, saj zaključujem četrti letnik Srednje ekonomske šole v Ljubljani. Popoldne pa je čas za trening. Zavedam se, da brez trdega dela čez leto ni napredka. Letos reprezentančnih tekem ne bo, zato bi rad maturiral in se čim bolj pripravil na začetek prihodnje sezone na najvišjem rangu tekmovanja.

Prejeli smo

Pogled na šport v teh težkih časih

Športna zveza Jesenice je že vrsto let tudi nosilka dejavnosti Regijske pisarne Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez. Prekinitev vseh športnih dejavnosti ob sprejetju ukrepov za preprečevanja širjenja koronavirusa se je hudo dotaknila športnih organizacij na vseh nivojih. Pri tem lahko ugotovim, da smo se v športnih organizacijah odzvali izjemno disciplinirano in med prvimi uresničili poziv Ostanimo doma. Prekinitev in predčasni konec tekmovanja bo za klube imel dolgoročnejšo posledico, marsikateri profesionalni oziroma polprofesionalni klub se bo znašel v zelo hudih eksistenčnih težavah. Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez se številnih problemov, s katerimi se šport srečuje v tem času, zelo zaveda. Že 23. 3. 2020 je predsednik OKS-ZŠZ Bogdan Gabrovec na vlado R Slovenije naslovil predlog interventnih ukrepov za blažitev posledic epidemije. Predlog je vseboval dva sklopa, in sicer v prvem sklopu pomoč in blažitev izpada prihodkov, povračilo nadomestila plač in oprostitev prispevka za socialno varnost zaposlenih v športnih organizacijah, skratka za blažitev trenutnih problemov, v drugem sklopu pa tudi že ukrepe za normalizacijo delovanja športa po koncu epidemije. Del teh predlogov je vlada upoštevala v pripravi tako imenovanega mega zakona. Predsednik OK-ZŠZ in strokovna služba so tudi v stalnem kontaktu z resornim ministrstvom, z željo, da se čim boljše sodeluje in tako pomaga športu v sedanjem času. V tem trenutku se je tudi pokazalo, da je bila večletna usmeritev v delovanje regijskih pisarn OKS-ZŠZ izjemno modra odločitev. Tako regijska pisarna OK-ZŠZ Jesenice kot tudi vseh preostalih štirinajst pisarn v Sloveniji je vključenih v dnevna dogajanja in s posredovanjem aktualnih informacij zvezam, društvom in klubom na terenu tako pripomo-rejo, da se ohranja trenutno okrnjena dejavnost, ki pa naj bi se po odpravi omejitev v čim hitrejšem možnem času vrnila na pot normalnega delovanja. Seveda je okrnjena tudi redna dejavnost Športne zveze

Jesenice. Med prvimi je morala odpovedati za 11. marca predvideno tradicionalno prireditve Podelitev priznanj športnikom in športnim delavcem Občine Jesenice za dosežke v preteklem letu in priznaja za dolgoletno delo v športu. Izvedena bo takoj, ko bo to dovoljeno. Odpadla so tudi rekreacijska tekmovanja v kegljanju, namiznem tenisu, odpovedan je bil tudi marčevski tek ob občinskem prazniku. Skupaj s soorganizatorjem Zavodom za šport Jesenice bomo vse te programe poizkušali izvesti v drugi polovici maja. Še vedno upamo tudi, da nam bo v začetku junija uspelo izvesti tudi tradicionalni teden jeseniškega športa. Pripravljamo pa se že tudi na jesenska dogajanja. Začeli naj bi jih z organizacijo Mini olimpijade za jeseniške vrtce in šole. Ta bo uvod v Evropski teden športa, v katerem bomo izvedli tudi 6. športne igre zaposlenih Slovenije, začeli uradno tudi tekmovanja v okviru delavskih iger Jesenic v kegljanju, namiznem tenisu, košarki in odbojki, ki potem potekajo v jesensko-zimskem in spomladanskem obdobju. Evropski teden športa naj bi zaključili z jesenskim krosom. Prizadevali pa si bomo tudi, da bi ob prvem praznovanju praznika slovenskega športa 1. oktobra na zaključnih igrah 6. športnih iger zaposlenih Slovenije v Novem mestu sodelovali z najboljšimi ekipami iz predtekmovanja na Jesenicah. Letos Športna zveza Jesenice praznuje šestdeset let delovanja. Ker nam zaradi ukrepov ob epidemiji ni uspelo izvesti redne skupščine zveze, načrtujemo, da bi skupščino, ki je po vrhu vsega še volilna, izkoristili še za proslavitev tega jubileja. Glede na vse težave, s katerimi se v športu soočamo, pa je zelo pozitivno in pohvalno, da se situacije zavedajo tudi na Občini Jesenice, kajti po zaključku razpisa za Letni program športa 2020 pospešeno izvajajo zakonske postopke, ki bi omogočili, da bi že v mesecu maju društva prejela del pridobljenih sredstev iz razpisa. Za marsikatero društvo bo to pomenilo, da bodo rešili svoj obstoj. Vsi skupaj pa komaj čakamo, da bi se lahko počasi začeli tudi treningi in redna dejavnost. Zavedamo se, da bo še kar nekaj časa tudi minilo, da bomo začeli izvajati tekmovalne programe.

BRANKO JERŠIN,
VODJA REGIJSKE PISARNE
OKS-ZŠZ JESENICE

Zabava na koordinacijski lestvi

S kredo enostavno na asfalt narišemo "lestev", potem pa se zabavamo z raznimi poskoki, tekom ...

URŠA PETERNEL

V Zavodu za šport Jesenice so del svojih dejavnosti prenesli tudi na splet. Tako so na kanalu Youtube posneli

krajši prikaz vaj na koordinacijski lestvi, ki jo s kredo enostavno narišemo na asfalt. Vaje je mogoče delati samostojno, v paru, z otroki ali starši. Kot je povedal Gaber

Šorn iz Zavoda za šport Jesenice, ki je pripravil vadbo, je vse, kar potrebujete za izvedbo teh vaj, nekaj malega prostora na asfaltu, kreda ter volja do izvedbe.

Vaje velikokrat izvajajo tudi na vadbi za starejše, ki je v času, ko še ni bilo epidemije, redno potekala ob ponedeljkih v Športni dvorani Podmežakla.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

ZANIMIVOSTI

Vpis v glasbeno šolo preko spleta

Starši bodo otroke vpisali v Glasbeno šolo Jesenice s prijavo na spletni strani, in sicer med 5. in 12. majem.

URŠA PETERNEL

Vpis novih učencev v Glasbeno šolo Jesenice bo letos potekal po elektronski poti.

Na spletni strani šole bo med 5. in 12. majem odprt link, v katerem se bo odprla »Prijava za vpis«, ki jo je treba izpolniti. "Za vse nove učen-

ce, ki bodo oddali prijavo, bomo starše pravočasno obvestili o terminu sprejemnega preizkusa po elektronski pošti oziroma telefonu, predvidoma v mesecu juniju. Za program balet ter ostale programe sprejemnega preizkusa ni," je povedala ravnateljica Martina Valant. Za novo šolsko leto so razpisali individualni pouk za kar dvajset različnih instrumentov. Učiti se bo mogoče igranja na klavir, harmoniko,

tudi individualni pouk petja. "Najmlajše vpisujemo v program Predšolske glasbene vzgoje in Glasbene pripravnice. V prihodnjem šolskem letu odpiramo tudi nadstandardni program za otroke od tretjega leta dalje – Glasbeni vrtec. Izvajamo tudi celoten program baleta: plesno pripravnico ter balet od prvega do šestega razreda. V sklopu nadstandardnega programa najmlajše plesalce vpisujemo v program Baletni vrtec

FOTO: SAŠO VALJAVEC (ARHIV)

V Glasbeni šoli Jesenice se je mogoče učiti igranja na kar dvajset različnih instrumentov, tudi harfo.

Glasbena šola
J E S E N I C E

VABI K VPISU

NOVIH UČENCEV ZA ŠOLSKO LETO 2020/21

INDIVIDUALNI POUK – otroci od 7 let naprej
klavir, harmonika, violina, violončelo, kontrabas,
kljunasta flavta, flavta, klarinet, saksofon, oboa,
fagot, kitara, harfa, citre, tolkala, trobenta, pozavna,
rog, tuba, petje, orgle

SKUPINSKI POUK

GLASBENI VRTEC – otroci, stari 3 in 4 leta
PREDŠOLSKA GLASBENA VZGOJA – otroci, stari 5 let
GLASBENA PRIPRAVNICA – otroci, stari 6 let
BALETNI VRTEC – otroci, stari 4 in 5 let
PLESNA PRIPRAVNICA – otroci, stari 6–8 let
BALET – otroci, stari 9–11 let

Zbiranje prijav za vpis bo potekal od 5. do 12. maja 2020 preko spletne strani šole:
www.glasbenasolajesenice.si.
Dodatne informacije:
glasbena.sola.jesenice@siol.net.

Glasbena šola Jesenice, Celina Francosa Pešlarna 48, Jesenice

Pouk v glasbeni šoli poteka na daljavo, šolsko leto pa bodo letos zaključili brez izpitov, letno oceno bo oblikoval učitelj predmeta. Tudi načrtovanih nastopov ne bodo mogli izvesti, izvajajo pa nastope prek video klicev, sicer v manjših skupinah. Baletni oddelek bo namesto vsakoletne baletne predstave pripravil Korona baletno predstavo, sestavljeno iz posnetkov učencev.

violino, violončelo, kontrabas, kljunasto flavto, flavto, klarinet, saksofon, obo, fagot, kitara, harfo, citre, tolkala, trobento, pozavno, rog, tubo, orgle, potekal pa bo

– od četrtega leta starosti dalje," je dejala ravnateljica. Vsako leto so pred vpisom za učence prvih razredov osnovnih šol občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica

skupaj z Gornjesavskim muzejem Jesenice pripravili Tržnico na Stari Savi, kjer so med drugim spoznali šolo ter instrumente, ki jih poučujejo. Ker je letos pom-

lad v znamenju korone in delujejo na daljavo, so pripravili audio-video posnetek s predstavitev dejavnosti ter prostorov. Posnetek je na ogled na spletni strani šole.

Življenje s koronavirusom

KSENIJA NOČ,
MAG. ZDR. NEGE,
VODJA ZDRAVSTVENO
VZGOJNEGA CENTRA,
ZDRAVSTVENI DOM
J E S E N I C E
ksenija.noc@zd-jesenice.si

Zdaj je že popolnoma jasno. Novi koronavirus SARS-CoV-2 je ne samo temeljito zamajal svet, ampak tudi vsakega posameznika. Kako torej živeti s koronavirusom, ki bo očitno del nas, našega vsakdana, naših poti in našega dela? Osvežimo najpomembnejše informacije.

Znaki bolezni covid-19, ki je posledica okužbe z novim koronavirusom, so podobni znakom ostalih okužb dihal: kihanje, kašljanje, izcedek iz nosu, povišana telesna temperatura, težave z dihanjem, praskanje po žrelu, splošno slabo počutje, bolečine v mišicah, lahko tudi trebušne bolečine, omenja se celo driska. Znaki niso enoznačni in se pojavljajo v različni intenziteti, pri vsakem drugače. Inkubacijska doba, torej čas od okužbe do izbruha bolezni, je bila v začetku še neznanka, danes je povprečje od šest do sedem dni (lahko manj, lahko pa tudi več). Mnogi posamezniki prebolijo bolezen praktično asimptomatsko (brez kakršnihkoli očitnih znakov bolezni). Kdo se bo okužil in kakšna bo bolezenska slika, vnaprej ne vemo. Hitreje in v hujši obliki za covidom-19 obolevajo starejši in tisti, ki imajo še kakšne druge kronične bolezni (sladkorni bolniki, rev-

matiki, srčni bolniki ...). Lahko pa ima čisto vsak od nas, iz kakršnihkoli razlogov, oslabljen imunski sistem in resno hudo zbolijo. Tvegati prekuženost je ravno zato etično sporno. Hujša oblika bolezni se kaže z akutnim poslabšanjem dihanja (vzrok huda pljučnica), ki zahteva intenzivno zdravljenje, tudi z

Predvsem pa, vse bo dobro. Še vedno je bilo.

umetnim predihavanjem z ventilatorjem. Bolezen dokažemo z brisom nosno-žrelne votline. Zdravljenje bolezni je simptomatsko (zbijanje vročine, lajšanje dihanja, krepitev imunskega sistema), znanstveniki po vsem svetu pa intenzivno iščejo zdravila, ki bi čim bolj zavirala hujši potek bolezni in virulenco. Prav tako se intenzivno razvija cepivo in to je pravzaprav naše največje upanje.

V skoraj dveh mesecih po razglašeni epidemiji v Sloveniji smo tako kot ves svet skušali in še skušamo preprečevati visoko oz. previsoko število hudo bolnih. Bolezen je zelo nalezljiva. Mnogi so jo na začetku primerjali z gripo, pa je nalezljivost covid-19 trikrat višja, smrtnost (še zla-

sti pri starejših) pa desetkrat višja. Zaradi covid-19 v povprečju umre en človek na 150 okuženih ljudi, pri gripi pa zaradi pridruženih bolezni en človek na 1500 okuženih. Statistični podatki, ki so se v zvezi s primerjavo gripe in covid-19 pojavljali, so bili popolnoma neverodostojni, ker dokončne letne statistike v zvezi s covidom-19 še ne moremo imeti. Tudi banaliziranje bolezni covid-19 in njenih posledic je milo rečeno nehijsko. Za vsako smrtjo zaradi covid-19 stoji osebna zgodba. Zaradi doslednosti in discipline smo v Sloveniji lahko zelo zadovoljni, da se nam ni zgodilo množično obolenje in preobremenjenost zdravstvenih kapacitet. Verjamem pa, da imajo prebivalci Metlike, Šmarja, Ljutomera in ostalih krajev, kjer se je v domovih starejših virus strašno hitro razširil, drug, bolj tragičen vpogled. Ravno množično obolenje v domovih starejših nam je v poduk, zakaj izvajati vse ukrepe zajezevanja covid-19.

Danes in v bližnji prihodnosti živimo z določenimi ukrepi preprečevanja okužb. Izogibamo se druženjem in socialnim stikom z drugimi ljudmi na razdalji najmanj 1,5 metra. To je namreč razdalja, pri kateri s kapljicami okuženega

(bodisi s kašljanjem, kihanjem, govorom) lahko dobimo virus. Nosimo maske. Masko, tako iz blaga kot umetnih materialov, zadrži večino kapljic, ne zadrži pa mikrodelcev v zraku. Vemo, da se virus prenaša kapljično, v zraku se virus obdrži le v primeru zaprtih prostorov, velikega števila ljudi in seveda prisotnosti bolnega človeka. Če masko nosita dva človeka, ki sta si nasproti in pri tem še vzdržujeta socialno distanco vsaj 1,5 metra, je možnost okužbe res minimalna. Zato maske nosimo v splošni populaciji. Filtrirne maske, t. i. respiratorji (ffp2, ffp3), so dejansko pomembni za zdravstvene delavce – varujejo 95–100-odstotno pred kapljičnim in aerogenim prenosom okužbe.

Izrednega pomena je higiena rok (skupaj s higieno kašlja). Poudarila bi predvsem ozaveščanje dotika. Ko se dotikamo različnih stvari (v trgovini, v službi, pripomočkov, igral, dvigal, ograj, kljuk ...), nikar ne segajmo z rokami proti obrazu (ustom, nosu, očem – vstopno mesto za viruse), dokler roke niso umite in razkužene. Rokavice so nam dajale lažno varnost in nedoslednost. Že s toplo vodo in milom z rok odstranijo veliko količino morebiti prisotnih virusov, razkužilo pa jih

popolnoma uniči. Virus kar nekaj časa ostane na predmetih in tkaninah (do tri dni), zato si masko pravilno snemajmo, ne nosimo je po žepih, pralno vsak dan operimo in prelikajmo, ravno tako smo pozorni na druge kontakte s površinami, ki bi lahko bile okužene: ne segajmo z rokami k obrazu, ampak počakajmo, da si umijemo roke! Ozaveščajmo dotik. Čas je že, da bi strah odšel in da se preprosto sprijaznimo z življenjem z virusom. Skrbimo za svojo psiho-fizično kondicijo, prehranjujmo se zdravo, pijmo dovolj vode, skrbimo za zadostno gibanje, telovadbo, sproščanje in hobije, zračimo stanovanje, poskrbimo za dober spanec. Poskusimo se osredotočiti na stvari, ki jih lahko nadzorujemo, npr. svoje vedenje, s kom govorimo, od koga dobivamo informacije in kaj širimo naprej. Skrbimo za tiste najbolj ranljive. Skrbimo za tiste, ki jih je/bo epidemija najbolj prizadela. Altruizem je hrana za dušo. Predvsem pa, vse bo dobro. Še vedno je bilo.

Viri informacij v prispevku: www.gov.si, www.nijz.si, www.ecdc.europa.eu, <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

ZANIMIVOSTI

Delo diplomiranih babic za zgled

Babiška ambulanta in babiški oddelek v Splošni bolnišnici Jesenice delujeta tako dobro, da sta zgled ostalim bolnišnicam. Nedavno so jeseniške babice prejele tudi nagrado za najboljšo prakso v zdravstvu.

URŠA PETERNEL

V porodnišnici Jesenice, kjer vsako leto rodi okoli 800 porodnic, so že pred leti uvedli spremembe pri obravnavi nosečnic, porodnic in otročnic. Drugačna obravnava v ospredje postavlja žensko, ki rojeva, njene želje in potrebe. Ob podpori ginekologov so diplomirane babice dokazale, da lahko vodijo kakovostno babiško obravnavo zdrave nosečnice, porodnice in spremljajo tudi otročnico v poporodnem obdobju. Njihova babiška praksa je postala zgled ostalim porodnišnicam, nedavno pa je prejela tudi nagrado za najboljšo prakso v zdravstvu na Zdravstvenem razvojnem forumu v Portorožu.

Opustili rutinske postopke

Kot je povedala diplomirana babica Barbara Sfiligoj, je bila pobudnica sprememb

predstojnica, specialistka ginekologije in porodništva Eva Macun. "Do sprememb pa ni prišlo čez noč. Potrebna so bila dodatna izobraževanja, predvsem pa je bilo treba spremeniti mišljenje dolgo zakoreninjene babiške zdravstvene nege," je poudarila Sfiligojeva. Opustili so nekatere rutinske postopke, kot so britje zunanjega spolovila, nič več niso vsem porodnicam dajali klistirja. Prisluhnili so željam porodnice, med porodom omogočili več spremljevalcev (poleg partnerja je v porodni sobi lahko tudi porodna spremljevalka – doula). Porodnici so omogočili več gibanja med porodom, babica je z njo ves čas poroda in med njima se vzpostavil zaupni odnos. Tudi ginekologi so zmanjšali število induciranih porodov, in če ni treba, ne predirajo jajčnih ovojev. Po porodu rutinsko ne dajejo zdravil za krčenje

maternice. Spremenjen način dela v porodni sobi je pokazal, da so porodnice bolj zadovoljne, podatki pa kažejo tudi, da je pri porodih potrebno manj epiziotomij (prerezov presredka), manj je operativno dokončanih porodov (vakuuma in carskega reza), otroci pa se rodijo v boljši kondiciji.

Babiška ambulanta in babiški oddelek

Dobro sprejeto porodno prakso so kasneje razširili še na predporodno in poporodno obdobje. V bolnišnici tako že od leta 2015 delujeta babiška ambulanta in babiški oddelek. V babiški ambulanti diplomirana babica izvede pet preventivnih pregledov pri zdravi nosečnici. "Prednost babiške ambulante je, da si babica za posamezno nosečnico vzame več časa, kot ji ga lahko nameni ginekolog. Babica pri nosečnici ne izve-

Ginekološko-porodniški tim Splošne bolnišnice Jesenice s priznanjem za najboljšo prakso v zdravstvu

de le pregleda, temveč se z njo pogovori o morebitnih težavah, zdravem načinu življenja, prehrani, opustitvi razvad, spodbudi jo k obisku šole za starše. Nosečnica se z babico lahko pogovori o stvareh, ki jo zanimajo, za katere si ginekolog zaradi prezasedenosti običajno ne more vzeti časa. Povprečno pregled pri babici traja 40 minut," je dejala Sfiligojeva. V primeru, da pri pregledu nosečnice babica opazi odstopanja, napoti nosečnico na pregled k zdravniku. V poporodnem obdobju zdrave otročnice, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, diplomirane babice vodijo

na babiškem oddelku. Pri zdravih otročnicah samostojno izvajajo dnevne vizite, po potrebi pa v obravnavo vključijo zdravnika. "Babica izvaja preglede pri otročnici po porodu, nudi pa ji tudi podporo in pomoč pri dojenju. Nameni ji lahko več časa in ji je na voljo, kadar želi," je povedala sogovornica. Zadovoljstvo z obravnavo v porodnišnici Jesenice ženske poleg številnih pohval izrazijo tudi v anketi o zadovoljstvu, kjer navajajo visok odstotek zadovoljstva. Menijo, da jim babice zagotavljajo enakovredno oskrbo, kot bi jim jo zagotovil zdravnik.

Zgled ostalim bolnišnicam

Babiška praksa jeseniške porodnišnice je zgled ostalim. "Želimo si, da bi bila babiška praksa, kot jo nudimo v porodnišnici Jesenice, dostopna vsem porodnicam, zato nudimo izobraževanje diplomiranim babicam tudi iz drugih porodnišnic in zdravstvenih domov," je dejala Barbara Sfiligoj. Kot je dodala, pa načrtujejo tudi odprtje ambulante za dojenje, v kateri bodo mamice po odpustu iz porodnišnice dobile strokovno pomoč in podporo, če je bodo potrebovale.

Prostovoljci za kulturno dediščino

V sodelovanju med Ljudsko univerzo Jesenice in Gornjesavskim muzejem Jesenice je drugi četrtek v aprilu potekala e-predstavitve muzejskega prostora na Stari Savi in zasnove projekta Prostovoljsko za kulturno dediščino.

MAŠA LIKOSAR

S projektom Prostovoljsko za kulturno dediščino, ki so ga osnovali v začetku marca, želijo muzejsko dejavnost in program v fužinarskem naselju na Stari Savi obogatiti in ga napraviti še bolj prepoznavnega v lokalnem in širšem območju. S tem namenom so povabili vse zainteresirane laične posameznike, da se pridružijo Gornjesavskemu muzeju Jesenice kot prostovoljci in ob strokovni pomoči uresničujejo njihovo glavno poslanstvo – ohranjanje kulturne dediščine. "Prostovoljcev ne vidimo kot poceni delovno silo, temveč predvsem kot gradnike za spreminjanje družbenega razumevanja okolja, v katerem živijo, in ohranjanja ter varovanja premične in nepremične kulturne dediščine. Nadejamo si, da bi to razumeli kot

Zaradi epidemije koronavirusa je predstavitev potekala na daljavo.

S projektom Prostovoljsko za kulturno dediščino želijo v muzejsko dejavnost Gornjesavskega muzeja Jesenice laične posameznike vključiti kot prostovoljce. / FOTO: MAŠA LIKOSAR

pojav, ki sproža in usmerja človekovo ustvarjalno mišljenje, ter razvili estetsko občutljivost in kulturno razgledanost," je pojasnil koordinator za vključevanje prostovoljcev v delo muzeja Aljaž Pogačnik in dodal: "Obenem želimo muzej odpreti tudi ostalim lokalnim ustvarjalcem kreativnih vsebin in doseči, da bi prostori muzejskih hiš delovali kot prostori razvojnih mo-

žnosti in dejavnosti s področij kulturnega ustvarjanja, svetovanja, druženja, izmenjave mnenj in nabiranja znanj." Delovna področja, kjer bi se prostovoljci lahko vključili kot pomoč strokovnim in tehničnim službam, bi bile stalne in občasne razstave, pedagoško-andragoške dejavnosti, strokovna knjižnica, fototeka, restavratorska delavnica in muzejska trgo-

vina. "Predhodno bomo poskrbeli za njihovo teoretično in praktično usposabljanje na področju muzeologije. Posredno bodo tako obogatili tudi znanje umetnostne zgodovine, etnologije, zgodovine nasploh, konzerviranja in drugih strokovnih služb," je povedal Pogačnik. Projekt nameravamo vključiti tudi v Dneve evropske kulturne dediščine, ki v letošnji skupni akciji evropskih

držav poudarjajo izobraževanje o dediščini kot vseživljenjsko kategorijo; in Teden kulturne dediščine 2020, ki bo potekal pod sloganom Spoznaj? Ohrani. Varuj!

Ne e-predstavitvi, ki ga je povezovala Petra Alič, sta sodelovali še Irena Lačen Benedičič, direktorica Gornjesavskega muzeja Jesenice, ki bo skrbel za strokovno plat projekta, ter Maja

Vse zainteresirane posameznike so povabili, da se kot prostovoljci pridružijo Gornjesavskemu muzeju Jesenice.

Radinovič Hajdič, direktorica Ljudske univerze Jesenice, ki bo zagotovila formalne pogoje prostovoljstva. Lačen Benedičičeva je vsem prisotnim predstavila fužinarsko naselje Stara Sava, ki ima izjemen kulturni pomen kot nepremična kulturna dediščina in kulturni spomenik državnega pomena.

0 šolanju na daljavo

Zaključili smo že več tednov šolanja na daljavo in še zmeraj nič ne kaže na to, da se bomo lahko kmalu vrnili v šolske klopi. Kako pa je potekalo moje šolsko delo v tem času? Vstajanje se je iz 6.30 zamaknilo vsaj za kakšne dve ali tri ure. V dopoldanskem času nekaj ur posvetim šoli, popoldanski čas pa izkoristim zase. Kakšen dan naredim več stvari za šolo, drugič manj. Doma je veliko težje zbrati koncentracijo za delo kot v šoli, zato si želim čimprej šnje vrnitve k normalnemu poteku naših življenj. V času šolanja na daljavo si predmetov ne razporedim enakomerno po dnevih, ampak po navadi najprej opravim naloge za en predmet, nato za drugega, tretjega in tako dalje. Več pozornosti posvečam tistim predmetom, ki jih bom opravljala na maturi, zato se moram res dobro pripraviti. V teh petih tednih sem si oblikovala vsakodnevno rutino, zato mi vrnitev v normalen tempo učenja in šole morda prinese nekaj težav. Glede na trenutno situacijo bi bilo dobro, da bi se obseg mature malo prilagodil, vendar pa se to najverjetneje ne bo zgodilo, zato se moramo maturantje nanjo začeti čim prej pripravljati.

KAJA PREZELJ, DIJAKINJA
4. G NA EGŠŠ RADOVLJICA

ZANIMIVOSTI

Pouk na daljavo traja že predolgo

Ravnateljica Srednje šole Jesenice Monika Lotrič ugotavlja, da so se tako dijaki kot profesorji dobro prilagodili na šolanje na daljavo, a tovrsten pouk traja že predolgo. Če je na začetku dijakom za šolsko delo zadoščal pametni telefon, zdaj ni več tako. Vsi doma nimajo ne ustrezne računalniške opreme, nekateri tudi ne ustreznega znanja za njeno uporabo, ne drugih pogojev za uspešno učenje na daljavo.

URŠA PETERNEL

Kakšne so izkušnje vaše šole s šolanjem na daljavo, kako so tovrsten način sprejeli dijaki, kako profesorji?

Čeprav se je sprememba načina izobraževanja zgodila dobesedno čez noč, so se naši učitelji prilagodili hitro. Za veliko učiteljev je bil to velik izziv, saj uporaba informacijske tehnologije ni vsem tako blizu. Poleg bolj preprostih oblik izobraževanja na daljavo so se pogumno lotili tudi dela v spletnih učilnicah, v zadnjih tednih vse več izvajajo pouk in razredne ure s pomočjo videokonferenc. Tudi velika večina naših dijakov se je hitro vključila v ta način izobraževanja in dobro sodeluje v pouku na daljavo. Čeprav seveda ni vse idealno in se dnevno soočamo s težavami, je splošen vtis dober.

Kje je še vedno največ težav? Po začetnih težavah v prvih dveh tednih, ko so imeli težave tako učitelji kot dijaki, predvsem zaradi preobremenjenosti eAsistenta, in

so morali poiskati druge kanale komuniciranja, so se stvari umirile. Se je pa pokazalo, da je ta način izobraževanja manj primeren za triletne in dvoletne programe. Predvsem je problem, da pouk na daljavo traja že predolgo. Če je na začetku zadoščal pametni telefon, zdaj ni več tako. Vsi doma nimajo ustrezne računalniške opreme, nekateri tudi ne ustreznega znanja za njeno uporabo, in tudi ne drugih pogojev za uspešno učenje na daljavo. V zadnjih dveh tednih smo z izposoj

računalnikov pomagali kar nekaj dijakom, vendar sem prepričana, da je potreb še veliko več.

Menite, da se bodo dijaki v tem šolskem letu še vrnili v šolo ali ste že začeli z ocenjevanjem na daljavo?

Mislim, da bi se dijaki morali vrniti v šolske klopi vsaj nekaj tednov pred koncem šolskega leta. Najprej zaključni letniki, nato tudi vsi ostali. S tem bi vsem zagotovili enake možnosti zaključka letošnjega šolskega leta. Prejeli smo že navodila za

ocenjevanje v izobraževanju na daljavo in z njimi seznanili starše in dijake. Prilagodili smo število ocen in načine ocenjevanja ter poskušali dijakom zagotoviti optimalne možnosti pridobivanja ocen v danih okoliščinah.

Na vaši šoli je kar precej dijakov, ki so tujci, imajo oni kaj več težav?

Dijaki tujci, ki po opravljenem tečaju slovenščine jezik obvladajo bolje, normalno sodelujejo pri pouku na daljavo. Tisti, ki jezika ne obvladajo, se v tem času še osredotočajo na učenje slovenščine. Zanje se tečaj na daljavo vodi v okviru projekta SIMS. Med dijaki, ki smo jim posodili šolske računalnike, so tudi tujci.

Kaj bi ob vsem tem sporočili dijakom in njihovim staršem?

Veseli nas, da so dijaki resno vzeli šolanje na daljavo. Pohvalila bi večino dijakov, ki odgovorno sodelujejo pri pouku, prav tako starše, ki nam s pohvalami, kritikami in konstruktivnimi predlogi

Ravnateljica Monika Lotrič: "Mislim, da vsi pogrešamo šolo." / Foto: Gorazd Kavčič

dajejo zelo pomembne povratne informacije. Predvsem pa vsem želim, da se čim

prej vrnemo v šolske klopi. Mislim, da vsi pogrešamo šolo.

Gorenjski Glas

informativen
pozitiven
domač
priljubljen

izhaja vsak
torek in petek

Gorenjski Glas

Gorenjski Glas

svetov je izboljšati šolo

naročite se
in prihranite

04/201 42 41
narocnine@g-glas.si

Almira, Barbara in Verona za otroke

Dnevni center društva Žarek je sicer zaprt, a so zaposlene otrokom in mladim na voljo na daljavo, vsak dan od ponedeljka in petka, pomagajo jim tudi pri šolskem delu.

URŠA PETERNEL

Izrednim razmeram so se prilagodili tudi v jeseniškem društvu Žarek in še naprej nadaljujejo izvajanje obeh programov, tako dnevnega centra Naj mladih ne vzgaja ulica kot programa komune Skupnost Žarek.

Kot je povedala strokovna vodja dnevnega centra Verona Suštar, je dnevni center sicer zaprt, so pa zaposlene otrokom in mladim na voljo na daljavo, torek po e-pošti: dnevni.center@drustvo-zarek.si, na telefonski številki 030 625 298 ali na Facebook profilu dnevnega centra Žarek.

"Zaposlene Almira, Barbara in Verona smo otrokom in mladim na voljo od ponedeljka do petka, ko z nami lahko poklepetajo o tem, kako se počutijo in kako preživljajo dni, pomagamo in vodimo pa jih tudi skozi šolsko delo. Na nas pa se seveda lahko obrnejo tudi vsi v stiski, tako otroci

in mladi kakor tudi starši. Zaposlene smo prisotne v dopoldanskem času, vsak dan pa je ena dežurna tudi v popoldanskem času, tako da dobrodošli. Ostanimo povezani, pomagajmo si," je povedala Verona Suštar.

čisto drugače, kar lahko pri mnogih izzove določene frustracije. Te se lahko kažejo v obliki izbruhov jeze, razdražljivosti, jokavosti, pojavijo se lahko težave s spanjem ali pa psihosomatske težave, kot so pogosto uriniranje, bolečine v

Tudi komuna Skupnost Žarek v Bitnjah pri Bohinjski Bistrici deluje z rednimi dejavnostmi, potekajo redne skupine ter razgovori. Uporabniki skrbijo za vrt, delajo v mizarski delavnici, se šolajo na daljavo.

Ob tem je opozorila, da so odzivi na trenutno epidemijo lahko še posebno pri mlajših, ki vseh informacij in dogajanja okoli nas ne zmorejo razumeti, zelo raznoliki in včasih tudi moteči. "Ne le, da so izolirani od svojih vrstnikov in prijateljev, hobijev in športnih aktivnosti, tudi samo šolsko delo in čas, ki ga preživijo z domačimi, poteka

trebuhu, glavi. Pomembno je, da si starši v tej negotovi situaciji priznajo strah in negotovost, saj sta čisto normalna odziva na dano situacijo, kar bo posledično prispevalo k hitrejši umiritvi in zmanjšanju tesnobe. Ob tem poskušajmo razumeti tudi otrokovo stisko ter njihove odzive ovrednotiti in jih potolažiti," je poudarila.

ZANIMIVOSTI

Doma vadi tudi smučar Jernej Slivnik

Tako Hrušičan Jernej Slivnik kot njegov trener, sicer športni pedagog na jeseniški gimnaziji Roman Podlipnik, poudarjata, kako pomembno je, da ostanemo telesno aktivni tudi v času, ko smo večinoma omejeni zgolj na dom in njegovo okolico.

MARJANA AHAČIČ

»Tudi v tem času je treba ostati športno aktiven,« pravi Jernej Slivnik s Hrušice, naš najboljši smučar invalid. »Glede na vsa navodila, ki smo jih dobili, je to sicer težje kot v normalnih razmerah, ampak je vseeno možno. Sam trenutno treniram v naravi, kjer ni dosti ljudi in možnosti okužbe, in v domačem fitnesu. Seveda to ni ravno idealno, ampak najbolj varno zame in za druge je, da ostajam doma oziroma v naravi, stran od množic. Kljub temu pa je treba ohranjati kondicijo, da bom dovolj dobro pripravljen za "normalne" treninge, ko se vse skupaj umiri,« je povedal že v prvem obdobju po razglasitvi izrednih ukrepov zaradi epidemije.

"Mislim, da je trenutno največji problem vseh športnikov ta, da doma nimamo take opreme za trening, kot jo imamo sicer. Želim si, da se situacija kmalu umiri in da bom ponovno lahko treniral s trenerjem in drugimi športniki."

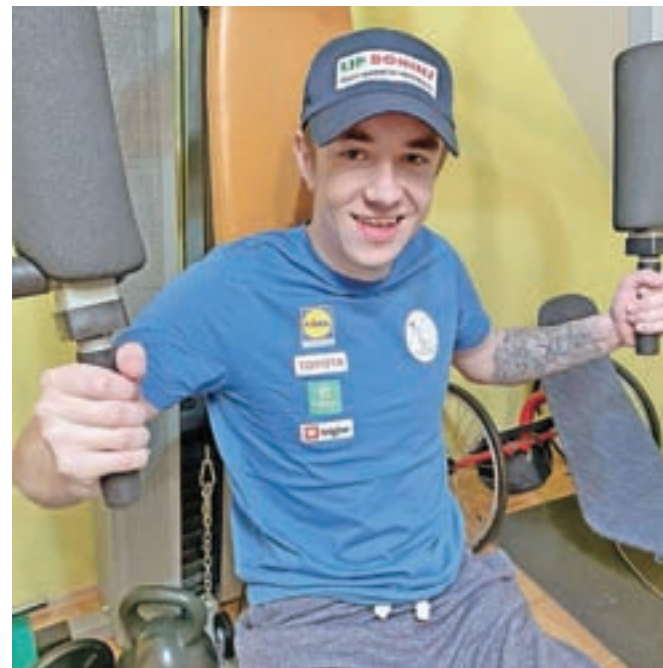
Je pa zadovoljen, pravi, da ima zdaj zaradi počasnejšega ritma življenja nekaj več časa. Poleg šolskega dela se veseli druženja z domačimi, gledanja filmov, med drugim, pravi, pa se je preizkusil tudi v peki tort. "Mislim, da mi gre za začetnika kar dobro."

Jernej sicer trenira pod vodstvom Romana Podlipnika, ki je tudi profesor športne

vzgoje na Gimnaziji Jesenice. »V aktivu športne vzgoje smo s sodelavci Boštjanom Modrijanom, Bojano Martinčič, Marijo Medja in ravnateljico Lidijo Dornig pripravili za več šolskih ur športnih aktivnosti, ki jih sproti posredujemo dijakom. S tem jim skušamo popestriti vsakdanjik, hkrati pa verjamemo, da so dijaki dober zgled in h gibanju spodbudijo tudi druge člane družine oziroma gospodinjstva, kjer bivajo,« je pojasnil, kako so se lotili dela.

"Ko so socialni stiki zmanjšani na minimum, je še kako pomembno, da ohranimo primerno telesno aktivnost. Ob ustrezni telesni dejavnosti se tveganje za virusno okužbo bistveno zmanjša.

Gibanje pa je v času izolacije še pomembnejše zaradi preprečevanja tesnobe, ki se v takih razmerah zelo hitro pojavi. Telesna aktivnost zmanjšuje tudi vrsto drugih zdravstvenih tveganj. Več intenzivne dejavnosti prinaša večje zdravstvene koristi.« Aktivnosti je treba izvajati samostojno oziroma v družinskem krogu; in če se le da – v naravi. S pomočjo pametne ure ali telefona je mogoče preveriti količino in intenzivnost vadbe, svetuje profesor Podlipnik. Tako predlaga krajši vzpon ali tridesetminutno hitro hojo oziroma tek v gozdu, ob kolesarskih poteh ali neprometnih cestah. Ena od možnosti je tudi tako imenovani farlek, to sta izmenična hoja in

Jernej Slivnik

tek, odvisno od poti, kjer ga izvajamo, in naše sposobnosti. »Še posebej pomembno pa je, da aktivnosti opravljamo po varnih poteh; nevarnost poškodb mora biti v teh časih, ko je zdravstveni sistem zelo obremenjen, minimalna,« opozarja.

Tudi možnosti za vadbo v stanovanju ali na domačem dvorišču so številne. Pred vadbo moramo poskrbeti za ogrevanje, npr. rahel tek (lahko tudi na mestu) in raztezne vaje, po opravljeni aktivnosti

pa nekaj vaj za sprostitev (stresanje, masaža ...). Ob tem Podlipnik poudarja: »Glede na okoliščine je kakršna koli telesna dejavnost boljša od nedejavnosti. Vsak gib je boljši kot sedenje ali ležanje. Poleg izvajanja športnih vsebin pa dijaki lahko več pomagajo tudi pri domačih opravilih. Sicer pa verjamem, da se bomo iz te situacije vsi skupaj nekaj naučili, se resetirali in veliko bolj cenili naravno okolje, v katerem bivamo.«

Obiščite nas!

Vianor Troha
Jesenice

Spodnji Plavž 24g
031/641 897

**ZA BREZSKRIBNO
POLETJE**

Ob nakupu 4
pnevmatik Nokian

PREJMETE 20€ za premontažo
Vianor

- ✓ konkurenčne cene in možnost nakupa na obroke
- ✓ strokovno svetovanje in vrhunske storitve

Več o akciji na www.petrol.si

PETROL

Energija za življenje

ZANIMIVOSTI

Brez večjih kršitev odlokov o virusu

Jeseniški redarji in inšpektorji ugotavljajo, da se občani držijo veljavnih odredb v zvezi s preprečevanjem koronavirusa.

URŠA PETERNEL

Delo predstavnikov Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica je že več kot mesec dni prilagojeno predvsem nalogam, povezanim s preprečevanjem širjenja koronavirusa. Tako opravljajo nadzor javnih površin, trgovin in drugih javnih prostorov ter njihove okolice. Pri tem spremljajo, ali se občani držijo na primerni razdalji, se ne združujejo v večje skupine, če ob vstopu v zaprt javni prostor uporabljajo zaščitne maske in podobno. Kot ugotavljajo, občani Jesenic navodila s strani države in lokalne skupnosti zelo dobro upoštevajo. Na začetku so sicer občane na veljavna navodila in odredbe morali opozoriti večkrat, pojavljalo se je tudi

nekaj več odpora in slabe volje. »Vseeno pa so se ljudje zelo hitro navadili na dane razmere, razumejo tudi, da so opozorila redarjev dobro namerna in jih zato tudi brez težav upoštevajo. Na Jesenicah večjih kršitev tako ne zaznavamo. Še največ težav imamo v športnem parku Podmežakla, kjer mladostniki ob lepem vremenu radi pozabijo na to, da ni pravi čas za druženje v večjih skupinah. Skupaj s policijo smo zato na tem mestu še poostriili nadzor, seveda vse z dobrim namenom zajeziťe koronavirusa. Lepa beseda lepo mesto najde – vsaj večinoma,« ugotavlja jeseniški redar Tomaž Klevišar. Tudi zato jim najbrž zaradi kršitve veljavnih odredb v zvezi s preprečevanjem koronavirusa na Jesenicah za zdaj ni bilo treba izdati nobene globe.

Iz policijskih zapisnikov

Meritve hitrosti

Gorenjski prometni policisti so z nadvozov avtoceste merili hitrost vožnje udeležencev v prometu. Ugotovili so devet prekoračitev hitrosti. Na omejitvi 130 km/h je bila najvišja hitrost 200 km/h, na omejitvi 110 km/h, ki velja med Vrbo in Karavankami, pa 175 km/h. Kršitelji bodo s prekrški seznanjeni po pošti. »Čeprav so ceste bolj ali manj prazne, to ni razlog, da bi se vozniki lahko sprostili in da do nesreč ne more priti. To je možno na polni ali na prazni cesti. Bodite odgovorni in upoštevajte prometna pravila,« pravi Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Nasilje

Policisti so obravnavali prijavo nasilja moškega nad žensko na javnem kraju v Lescah. Policisti so par ustavili na Jesenicah, pri čemer sta oba zanimala nasilje. Ugotovitve policistov so bile drugačne, saj so med ustavljanjem vozila zaznali udarce moškega proti ženski, ki je bila tudi vidno poškodovana in z raztrganimi oblačili. Policisti moškega obravnavajo zaradi nasilja v družini in kršitev prometnih pravil. Prav tako policisti vodijo postopek zaradi kršitve odloka Vlade RS o prepovedi prehajanja mej občine prebivališča, s čimer bodo seznanili pristojni zdravstveni inšpektorat. »Prijavitelju se zahvaljujemo za prijavo. Prijavite nasilje na številko 113, žrtev ga mogoče ne more. Policija in ostale organizacije bomo poskrbeli za pomoč žrtvi in obravnavali nasilneža,« je povedal Bojan Kos s PU Kranj.

Kriminaliteta

Na Fužinski cesti na Jesenicah je bilo vlomljeno v poslovni objekt, odtujeni so bili artikli.

Zagorelo v stanovanju

Na Jesenicah je zagorelo v stanovanju bloka, v kuhinji. Ogenj je zajel samo prostore tega stanovanja, evakuacija ni bila potrebna. Pomoč je bila nudena eni osebi, ki je bila zaradi vdihavanja dima odpeljana v zdravstveno ustanovo. Nastala je materialna škoda. Tuja krivda je izključena.

Prometni nesreči

Policisti so na kolesarski stezi med Podmežaklo in Hrušico obravnavali nesrečo, v kateri sta bila udeležena tekač in voznik osebnega avtomobila. V drugi nesreči pa je bil udeležen kolesar, ki je padel sam. Utrpel je poškodbe glave in odrgnine.

Od zaščitnih mask do velikonočne potice

Splošni bolnišnici Jesenice sta zaščitne kirurške maske donirala Skupina SIJ in podjetje ECE, zvrstilo pa se je še več donacij, od velikonočne potice do sladoleda.

URŠA PETERNEL

V Splošni bolnišnici Jesenice so se v zadnjem času razveselili številnih donacij, s katerimi donatorji izkazujejo hvaležnost zdravstvenemu osebju, ki se požrtvovalno spopada z epidemijo koronavirusa. Tako je glavni direktor družbe SIJ Acroni Branko Žerdoner v imenu vseh treh jeseniških družb Skupine SIJ bolnišnici predal tisoč zaščitnih kirurških mask. Ob tem je dejal: »V družbi SIJ Acroni čutimo veliko odgovornost in skladno s smernicami Skupine SIJ pomoč usmerjamo našim sokrajanom v lokalni skupnosti.« Miran Rems, v. d. direktorja Splošne bolnišnice Jesenice, se je zahvalil in povedal: »Ljudje smo v tem času pokazali, kako kljub slabim novicam in lastni nemoči vedno najdemo posluh za sočloveka. In prav zaradi vas nam uspeva. Prenekatera skrb nam je prihranjena in vse bolj se zavedamo, da nam bo uspelo ravno zato, ker se nam je uspelo

povezati v poti do skupnega cilja.« Kar 14 tisoč trislojnih kirurških zaščitnih mask je bolnišnici podaril dobavitelj električne energije ECE, in kot so poudarili v bolnišnici, bodo s pomočjo donacije zaposlenim in pacientom lahko zagotovili osebno varovalno opremo za kar nekaj tednov. Za posebno presenečenje ob velikonočnih praznikih so poskrbeli v Dvoru Jezeršek in Prolocotradu z dobrodelno akcijo Potica od vas za nevidne junake, saj so osebje bolnišnice razveselili s slastnimi poticami. Ayatana – vegan culinary je podarila osvežujočo kombučo, Kolesarski center Grašča oksimetre, podjetje Stada jih je razveselilo z malico, med donatorji so tudi Ljubljanske mlekarne s sladoledi Planica, Proteini.si, Red Bull, Cafinho Piran, Šmek Lounge Bar, pražarna kave Kolektiv 22 s kavo ... V bolnišnici so poudarili, da so posebej veseli tudi vseh spodbudnih besed, ki jih dobivajo s strani ljudi in ki dajejo posebno moč zaposlenim.

Ljubljanske mlekarne so osebju podarile sladolede Planica.

Ayatana – vegan culinary je zaposlenim podarila osvežujočo kombučo.

Ob velikonočnih praznikih so v Dvoru Jezeršek in Prolocotradu osebje bolnišnice razveselili s slastnimi poticami.

Dobavitelj električne energije ECE je bolnišnici podaril 14 tisoč trislojnih kirurških mask. / Foto: SJ

Glavni direktor družbe SIJ Acroni Branko Žerdoner in v. d. direktorja Splošne bolnišnice Jesenice Miran Rems ob donaciji tisoč zaščitnih kirurških mask / FOTO: SKUPINA SIJ

Za donacijo so se odločili tudi v jeseniškem podjetju Proteini.si.

ZANIMIVOSTI

Ob četrtnih kuhajo na Facebooku

Na Ljudski univerzi Jesenice so kmalu po tem, ko so skladno z uredbo vlade prekinili izvajanje vseh aktivnosti, svojim udeležencem ponudili možnost vključevanja v različne aktivnosti učenja na daljavo. Tako potekajo kulinarčne in kreativne delavnice, jezikovni tečaji, meditacija ...

MAŠA LIKOSAR

Udeleženci Ljudske univerze Jesenice so, kot je pojasnila direktorica Maja Radinovič Hajdič, v veliki večini pripadniki ranljivih ciljnih skupin, kot so starejši, priseljenci, socialno in ekonomsko šibki, manj izobraženi. »Zato se nam je zastavilo vprašanje, kako poiskati najučinkovitejše poti in izbrati primerne strategije in metode učenja številnih z vidika potreb, možnosti in kompetenc različnih udeležencev,«

je pojasnila direktorica in dodala, da so izhajali iz dejstva, da večina pripada generacijam, ki jim sodobna tehnologija ni bila položena v zibelko. Različne učne aktivnosti na daljavo organizirajo preko spletnih aplikacij Zoom in Webex. Udeležence so k sodelovanju povabili z elektronskimi sporočili, preko socialnih omrežij, z objavami na radiu, spletni strani in predvsem s telefonskimi klici. Pripravili so tudi kratek vodič, ki pojasnjuje,

kako si namestiti aplikacijo Zoom. »Pred samo izvedbo e-aktivnosti pripravimo tako imenovano e-čajanko, katere edini namen je pospremiti udeležence v e-učilnico,« je pojasnila direktorica in dodala: »Udeležence, ki mu ne gre, med samim procesom pokličemo po telefonu in mu pomagamo najti ustrezne gumbe za audio in video.« Udeleženci se na tak način lahko na daljavo srečujejo na jezikovnih tečajih, meditaciji, umski vadbi,

bralni e-čajanki, kjer se pogovarjajo o izbrani knjigi in si izmenjujejo bralne predloge, delavnici šivanja, kreativnih delavnicah, kjer so že pod vodstvom mentorice izdelovali pomladno vazo, ob velikonočnih praznikih pa poslikavali pirhe in napravili velikonočno košarico. Izvajajo tudi kulinarčno delavnico brez udeležencev. »Vsak četrtek spečemo jed, posnamemo postopek priprave, filmček z navodili pa objavimo na Facebooku. Ljudi povabimo, da poskusijo pripraviti isto jed, z nami delijo njeno fotografijo, obenem pa tudi kakšne zanimive kulinarčne ideje in nasvete,« je povedala direktorica. Odzvali so se tudi vabilu Civilne zaščite in se pridružili akciji šivanja zaščitnih mask. Za jeseniške občanke in občane so jih izdelovali skupaj s prostovoljkami in prostovoljci, ki imajo doma

V četrtek je čas za kuharske delavnice, ko na strani Facebooka Ljudske univerze Jesenice objavijo video posnetek priprave jedi in potrebnih sestavin. Med drugim so že predstavili pripravo jabolčne tortice in česnovega kruha. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

šivalne stroje in so vešči šivanja, ter tudi tistimi, ki so izrazili željo, da bi se radi naučili šivati. Maja Radinovič Hajdič je ob koncu še poudarila, da niso pozabili tudi na tiste, ki iz različnih razlogov ne uporabljajo sodobne tehnologije.

»V nabiralnike smo jim razdelili učna gradiva, s katerimi si bodo lahko krajšali čas,« je pojasnila in sklenila z mislijo: »V tem trenutku imamo priložnost, da naša ustvarjalnost privre na dan celo bolj, kot nam to dopuščajo učni načrti.«

Udeleženke so pomladne vaze ustvarjale na e-kreativni delavnici, ki je potekala s pomočjo aplikacije Zoom. / FOTO: ARHIV LJUDSKA UNIVERZA JESENICE

MITJA ŠIVIC: "HOKEJ JE V ZGORNJESAVSKI DOLINI ŠE KAKO ŽIV."

Pri ekipi HDD SIJ Acroni Jesenice že razmišljamo o prihodnji sezoni. Predstavili smo dolgoročne načrte in obljubili, da vas bomo obveščali o naših aktivnostih. Vsako uspešno športno ekipo vodi uspešen trener. Dogovorili smo se za podaljšanje pogodbe z glavnim trenerjem Mitjo Šivicem, ki je v zadnji sezoni s svojim delom postavil temelje za prihodnost. Z njim smo opravili naslednji pogovor.

v mlajših jeseniških selekcijah se dela dobro.

Kako v trenutno nenavadnih okoliščinah potekajo priprave na novo sezono?

Koronavirus nas je zares malo odrezal. V vsakim igralcem bi se rad srečal na štiri oči. Zaradi osame do tega ni prišlo. Deset dni po tem, ko se je sezona končala, smo začeli pridno trenirati. V prvih štirinajstih dneh je bilo treba telesa vrniti v pogon. Fizično morajo biti igralci bolje pripravljene kot v lanski sezoni. Naslednjih sedem do osem tednov bo ključnih. Upam, da bo tega obdobja čim prej konec, da se bomo s fanti lahko v živo srečali. Ne glede na dolgoročne cilje kluba je na Jesenicah vsako sezono cilj osvajati lovorike. V slovenskem prostoru šteje le naslov državnega prvaka. Od tega ne bežimo. Radi bi bili uspešni tudi v pokalnem tekmovanju. Jesenice v AHL še niso igrale v finalu. V minuli sezoni smo bili na dobri poti. Rezultati bodo, a nanje bo včasih treba malce počakati. Fantje morajo dozoreti. Prišlo bo do nekaterih sprememb v igralnem kadru. Novinci bodo potrebovali določen čas za prilagoditev. Zmage in porazi ne bodo edino merilo. Vsekakor bomo željni zmaga in izjemno motivirani.

Obsežnejši pogovor z Mitjo Šivicem preberite na www.hddjesenice.si

morda prejeli tudi kakšne ponudbe konkurenčnih klubov? Odločil sem se ostati na Jesenicah, saj tukaj res uživam. Klub se podaja v pravo smer. Odraščal sem na Jesenicah, mesto je bilo zame vedno nekaj posebnega. Biti trener v tako velikem klubu je privilegij. Bile so ponudbe iz tujine, a tja se nisem želel vračati. Olimpija je nekajkrat navezala stike z mano, a na Jesenicah se počutim fantastično. Zgodbo želim napisati do konca.

Kakšno je vaše mnenje o tako imenovani rdeči niti kluba?

Mislím, da je takšna vizija v tem trenutku najboljša. Mladim fantom nudimo fantastične pogoje. Uživamo podporo Zavoda za šport Jesenice, ki nam omogoča uporabo ledene ploskve, fitnesa in ostalih objektov. Želim si, da bi na dolgi rok na Jesenice pripeljali še več najboljših slovenskih fantov, da ne bodo prezgodaj odhajali v vprašljive tuje klube. Ko bi prerasli naš klub, bi jim pomagali na nadaljnji poti. Tudi

Odločili ste se, da ostanete na Jesenicah v vlogi trenerja. Ste

Ostanimo doma

Upoštevajmo nasvete strokovnjakov in ostanimo doma, na ta način smo varni pred okužbo. Ven se odpravimo le po najnujnejših opravkih, pri tem uporabimo zaščitno masko za čez nos in usta ter zaščitne rokavice. Gorenjski glas vsak torek in petek nemoteno izhaja še naprej, le jutranja dostava je začasno ukinjena, prav tako je iz varnostnih razlogov zaprto okence za sprejem strank.

Gorenjski glas je zvest prijatelj, ki vas spremlja tudi v teh težkih časih. Spoštujemo navodila in skupaj premagajmo virus!

Če se želite na časopis Gorenjski glas naročiti, pokličite 04/201 42 41 vsak delovnik od 8. do 15. ure ali pišite na: narocnine@g-glas.si

ŽELIMO VAM VELIKO ZDRAVIJA!

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

VEČ NA WWW.HDDJESENICE.SI

ZANIMIVOSTI

Sudoku s končno rešitvijo

1			4			5		8
	8	5			2			3
3		4		7			1	6
	1		2		9	7		
	5	6		4		8		
6			7			1	5	
7			9					4
	9	8		2		3		7

Sestavil: Cveto Erman

Mrežo izpolnite tako, da bodo vsaka vrstica, vsak stolpec in vsak manjši kvadrat vsebovali številke od 1 do 9. Ob pravilni rešitvi boste v označeni vrstici, če zamenjate številke s črkami (1=V, 2=T, 3=N, 4=A, 5=O, 6=E, 7=B, 8=L, 9=S), od leve proti desni prebrali rešitev uganke. Rešitev sudokuja iz prejšnje številke je GORENJSKA.

Sladki krompir

Lani smo doma prvič pridelali topinambur. Posadili smo osem gomoljev, ki nam jih je podaril znanec iz Bosne. Pridelali smo malo gajbico gomoljev, in to na skromni zemlji. Zrasel je tri metre visoko in imel lepe rumene cvetove. Znano je, da so gomolji zdravilni za sladkorne bolnike. Sladki krompir zdravi tudi kožne bolezni, mozoljavost in deluje proti zapeki.

JELKA KOSELJ

Priprava topinamburja je raznolika, podobna krompirju, čeprav po okusu nista enaka. Sladki krompir bolj spominja na korenje in buče. Jemo pa lahko tudi surovega.

Topinamburjevo-krompirjev golaž

Za 4 osebe potrebujemo: 50 dag topinamburja, 4 debele krompirje, 2 debeli čebuli, 4 stroke česna, 2 žlici oljčnega olja, 10 dag pancete in malo kranjske klobase (po želji), 1 debelo korenje, 2 žlici mlete sladke rdeče paprike, 2 žlici moke, 2 žlici paradižnikove mezge, 2 žlici kisa, 2 lovorjeva lista, pol žličke mlete kumine, ščepec popra, sol, košček feferona po želji in jušno osnovo ali vodo z jušno kocko. Priprava: Na olju prepražimo sesekljano čebulo, nato dodamo sesekljano panceto in na

kolobarčke narezano klobaso in strt česen. Spet malo popražimo in dodamo mleto papriko in moko, premešamo in zalijemo z okisano hladno vodo z jušno kocko ali namesto te jušno osnovo. Dodamo olupljen in narezan topinambur in krompir ter korenje, narezano na listke, paradižnikovo mezgo, lovor, kumino, poper in solimo. Golaž kuhamo počasi toliko časa, da se gomolji zmehčajo.

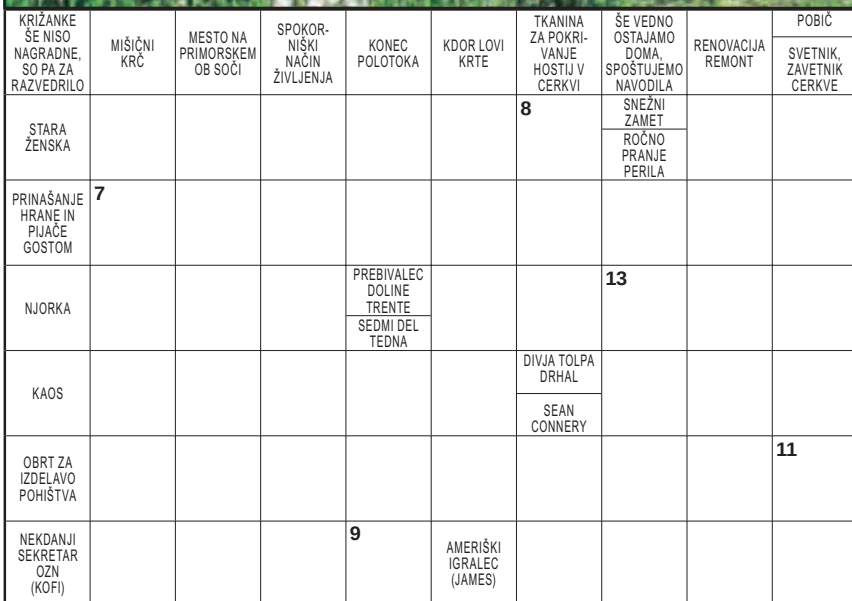
Če je jed preveč redka, jo lahko med kuhanjem zgostimo z naribanim krompirjem. Ko golaž postavimo na mizo, priložimo še mlet čili in kurkumo, da si ju vsak sam vzame. Ponudimo z belim kruhom ali polento.

Topinamburjev pire in princeskin krompir

kot zelo priljubljena priloga k mesnim jedem

Za 4 osebe potrebujemo: 1 kg topinamburja, 4 korenčke, sol, 8 žlic mleka, 4 žlice masla, ščepec cimeta, muškatnega oreščka in čilija ter 4 vejice svežega peteršilja. Priprava: Topinambur in korenčke narežemo na koščke in jih kuhamo v slani vodi 25 minut. Vodo odlijemo. Mleko segrejemo, dodamo maslo, tri dišave in prevremo. Topinambur in korenčke pretlačimo skupaj v mlečni mešanici in zmešamo. Jed okrasimo s peteršiljevimi listi. Za bolj slavno kosilo ali za veselje otrok pripravimo princeskin krompir. V pire maso vmešamo 4 rumenjake in dosolimo. Maso damo v dresirno vrečko in nabrizgamo 20 kupčkov na pekač, pokrit s pekipapirjem. Pečemo jih v prej ogreti pečici pri 200 stopinjah C približno 12 minut, da se zlato zapečejo.

Zaradi trenutne situacije s koronavirusom križanke začasno ne bodo nagradne. Treba se je držati omejitev, ki so predpisane, da po nepotrebnem ne hodimo ven, tudi na pošto, in ne obremenjujemo tam zaposlenih, ki delajo v težkih razmerah. **Spoštujmo navodila in ostanimo zdravi, ostanimo doma.** Takoj ko se bodo razmere umirile, pa bo avtor križank Cveto Erman že spet pripravljal nagradne križanke z zanimivimi nagradami za izžrebane reševalce.

										AVTOR CVETO ERMAN	VOJAŠKA ENOTA VEČJA OD BATALJONA	TUKAJ VPIŠETE REŠITEV SUDOKUJA	UROŠ ROJKO	HROŠČ, KATEREGA LIČINKA UNIČUJE LES LISTAVCEV	SPOJINE AMONIJAKA	NA SPLETNI STRANI DUJ IN LUJ SO CRKOVNE UGANKE	KIM NOVAK	TRAVA S KLASKI V LATU	SPOJ	PREDMET POGOVORA	OBER	GESLO	13
										IME AMERIŠKE PEVKE ABDUL						RAKEV	15					1	9
												1										2	8
										LADO SMREKAR				OSTER, NE-ZVENEČ GLAS			DLAKA IZ KONJSKEGA REPA	2				3	6
														BOGOVEREC			ZMRZNJENA VODA					4	2
										TANKO, SUROVO BOMBAŽNO PLATNO						ZDRAVNIK ČLAN KONSERVATIVNE ANGLEŠKE STRANE						5	10
										SPOŠTUJMO ZAPOSLENE V ZDRAVSTVU, TRGOVINAH	OBNOVITEV KOŽE PRI KAČAH		4				6	KEMIJSKI ZNAK ZA ALUMINIJ	PREBIVALEC NAŠEGA PLANETA	ŽUPAN PREDLAGA: POKLIČI SOSEDA		5	10
												POSTAVA										6	11
RUS, REKA, KI POVEZUJE ONEŠKO IN LADOŠKO JEZERU						ODPUST Z DELOVNEGA MESTA SLABA ŠOLSKA OCENA							7	12									
PREIZKUŠEVALEC, TESTATOR FRED ASTAIRE								KOCKA (LATIN.)					7	12									
								SREDINA REŠETA															
KRIŽANKE SE NISO NAGRADNE, SO PA ZA RAZVEDRILLO	MIŠIČNI KRČ	MESTO NA PRIMORSKEM OB SOČI	SPOKORNIŠKI NAČIN ŽIVLJENJA	KONEC POLOTOKA	KDOR LOVI KRTE	TKANINA ZA POKRIVANJE HOSTIJ V CERKVI	ŠE VEDNO OSTAJAMO DOMA, SPOŠTUJEMO NAVODILA	RENOVACIJA REMONT	POBIČ SVETNIK, ZAVETNIK CERKVE					MESTO V JUŽNI SRBIJI EL. ENOTA ZA KAPACITIVNOST		3	NAŠ ŠAHOVSKI VELEMOJSTER (MILAN)	MAURICE RAVEL			5	4	
STARA ŽENSKA						8	SNEŽNI ZAMET ROČNO PRANJE PERILA			10	FRAN ILEŠIČ KRVOLOČNA ZVER IZ RODU MAČK			IME PISATELJA FLISERJA MESTO V SREDNJI INDIJI				5			8	14	
PRINAŠANJE HRANE IN PIJACE GOSTOM	7									ANTON DERMOTA	MELODIČEN OKRASEK V INDIJSKI GLASBI	SPODNJI DEL NOGE NEKATERIH SESALCEV				VAS PRI ROGAŠKI SLATINI					9	11	
NJORKA				PREBIVALEC DOLINE TRENTE SEDMI DEL TEDNA			13					SOSEDA IRANA				IME KOLESARJA PODGORNIKA ZVRST JAMAJŠKE GLASBE					2	15	
KAOS						DIVJA TOLPA DRHAL					KEMIJSKI ZNAK ZA GALIJ KEM. ZNAK ZA LANTAN	14		TURŠKA PLEMENA V MALI AZIJI ALENKA BRATUŠEK							9	13	
OBRT ZA IZDELAVO POHIŠTVA									11	OBISKOVALKA PRIREDITVE						12							
NEKDANJI SEKRETAR OZN (KOFI)				9	AMERIŠKI IGRALEC (JAMES)					OREL NA GERMANSKIH PLEMENSKIH GRBIH				NAŠA NEKDANJA OPERNA SOPRANISTKA (IRENA)									
SLOVARČEK:										FARAD: el.enota za kapacitivnost, IRJE: vas pri Rogaški Slatini, LESOVRT: vrsta hrošča, ličinka uničuje les listovcev, RIŽEVKA: trava s klaski v latih, KOTON: tanko surovo bombažno platno, HORDA: divja tolpa, drhal, OSMANI: naziv za turška plemena													

ZANIMIVOSTI

Posadimo topinambur ali sladki krompir

Prispevek pišem v času krize zaradi koronavirusa, ko postaja vse bolj jasno, da bo samooskrba s pridelki za hrano zelo pomembna.

JELKA KOSELJ

Ime, opis rastline, razmnoževanje in sajenje

Helianthus tuberosus – sončnica, ki oblikuje v zemlji plodove. To je topinambur,

tudi sladki krompir, laški krompir, laška repa, papeževa repica, jeruzalemska artičoka. Izhaja iz Severne Amerike, kjer so ga uporabljali že Indijanci. Je okrasna in krmna rastlina z velikim pridelkom. Zraste

do tri metre v višino. Cveti rumeno od septembra do oktobra. Je lahko nadomestilo za žive meje, uporabna tudi za rezano cvetje. Potrebuje sonce. Razmnožuje se z gomolji in delitvijo korenike. Iz lastnih izkušenj vem,

da ga ne smemo posaditi skupaj z dalijami, ker bi lahko zamenjali plodove. Gomolje posadimo 50 x 70 cm narazen, ko se zemlja ogreje na 15 stopinj C. Pripis: Prosim, upoštevajte navodila stroke, jaz se samo ljubiteljsko ukvarjam z vrtnarjenjem. Všeč mi je tudi zato, ker rastline ne napada koloradski hrošč in tudi ne krompirjeva plesen, če ga primerjamo s krompirjem.

Zdravje

Rastlina je zelo primerna za sladkorne bolnike in poleg sadnega sladkorja (fruktoze) vsebuje še rudninske snovi: železo, silicij in kalcij. Tudi veliko betakarotena, ki je predhodnik vitamina A. Gojijo ga za pridobivanje inulina. Zdravi tudi glivične ko-

žne bolezni, deluje proti mozoljavosti (aknam), ker v črevesju veže strupene snovi. Deluje proti zapeki. V novoizdani Veliki knjigi o zelenjavi piše, da je sladki krompir zakladnica zdravilnih učinkov – preprečuje raka, znižuje krvni tlak in predvsem raven krvnega sladkorja.

Sorte

Več vrst, od svetlo rumenih do svetlo rdečih ter oranžnih gomoljev. Obstajajo katalogi vrtnarskih podjetij z natančnimi opisi. Bolj ko so gomolji rdečeoranžne barve, več imajo zdravilnih učinkovin: na primer sorta beauregard, ki ima velike podolgovate plodove z rdečo lupino, meso pa izrazito oranžne barve sladkega in polnega okusa.

Uporaba

Lahko ga uporabljamo kot krompirjeve jedi ali v kombinaciji. Lahko ga kuhamo, pečemo, dušimo ali nstrgamo za presno hrano. Lahko ga tudi zamrznemo. Pa celo pite in druge sladice pripravimo. Zelo dobro se kombinira s korenčkom, bučo, rižem, čičerko, fižolom, oreščki (posebno arašidi), jogurtom, maslom, peteršiljem in figami.

Spravilo

Pridelek pobiramo po 90–120 dneh. Po zorenju lahko stebela odrežemo do tal in plodove pustimo do pomladi v zemlji, saj prenese do minus 20 stopinj C. Doma gomolje hranimo v suhem orehovem listju ali jih zavijemo v časopisni papir, ker se hitro izsušijo.

Križem–kražem prejemniki občinskih nagrad

Besede vpisujete vodoravno, navpično in poševno, naprej in nazaj, sami pa morate ugotoviti smeri vpisovanja. Za besedami ne postavljajte črnih polj, kajti na koncu morajo biti vsa polja izpolnjena s črkami. Kjer je pod isto številko več opisov, pomeni da od tam izhaja več besed v različne smeri. Najkrajše besede imajo po pet črk. Priporočilo za začetek reševanja: najprej vpišite v lik vse začetne črke iskanih besed, za katere ste prepričani, da so pravilne. Tematski opisi gesel križem-kražma so tiskano poudarjeni.

1. pooblaščenka za sestavo uradnih listin, 2. ime in priimek najboljše dijakinje v minulem letu – seznam storitev z navedbo cen, 3. ime in priimek prostovoljke in predsednice društva diabetikov, 4. manjša sveča, 5. naselje pri Kranju, 6. delavec v kovinski industriji, 7. ime in priimek predsednika zveze DPM Jesenice, 8. vrsta noža za obrezovanje trte, 9. vrsta hroščka, katerih ličinke žive pod lubjem, 10. okret, 11. obuvalo z lesenim podplatom, 12. znak, ki z dveh strani oklepa besedo, 13. nadzorstvo, pregledovanje, 14. močna lanena tkanina, 15. žrtvenik – juhi podobna jed iz mesa in zelenjave, 16. okrasna naprsna zaponka, 17. malopridnež, 18. igralec, ki servira, 19. trud, naprezanje, 20. izdelek, na katerega pišemo, 21. zelo daljna preteklost – vladna stavba, 22. predmet ali snov, ki se položi na kak del telesa v zdravilne namene, 23. ime in priimek častne občanke za leto 2020, 24. ime, 25. nekdanji hrvaški boksar, olimpijski zmagovalec (Mate), 26. slovenski skladatelj (Blaž), 27. tokovni odjemnik pri tramvaju, 28. glavna žila odvodnica, 29. umetno pridobljen radioaktivni element (At), 30. bodičasto grmovje, 31. možnosti, upanje – gosposki človek, meščan (star.), 32. telovadni element, 33. dograditev, 34. del kolesarske dirke, 35. številka nič, 36. hrvaški pisatelj in dramatik (August) – prebivalec Španije – priprava za šiljenje svinčnikov, 37. glavno mesto Velike Britanije, 38. ruska žgana pijača iz jagod, tudi naližno pero (zast.), 39. prebivalec Laosa, 40. nekdanja francoska utež, danes 500 g, 41. kraj v občini Sevnica, 42. znamka za sodno takso, 43. vladar v nekaterih državah, 44. ime nekdanje publicistke in prevajalke ????? Rehar Sancin, 45. kramp, ki ima samo sekalo – naš publicist, scenarist, prevajalec, kulturni delavec (Stojan), 46. gosta bombažna tkanina za blazine, 47. antična pokrajina v jugozahodni Mali Aziji, 48. usoda v budistični veri, 49. tropske ovijalke, 50. več tkiv, tkiva, 51. okolica, sosesčina (redko), 52. razjeda, čir, 53. bosanski ubežnik pred Turki (nekdaj), 54. naš nekdanji pravnik (Gorazd, 1907 do 1985) – zakonik, zbirka zakonov, 55. okrasni trak pri narodni noši, 56. mladič orlice – nasprotovanje, mržnja, 57. ostrovidni krmar na ladji argonavtov (iz črk Jeklin), 58. dekle, 59. ime in priimek mojstra fotografije, petintrideset let aktivnega dela v foto društvu ..., 60. ime in priimek predsednice FKD Koroška Bela – ročno orodje za zemeljska dela.

				1												2
				3	4	5										
				6												7
				8					9						10	
11	12	13			14				15	16					17	
			18						19	20		21				22
23							24			25						
	26	27	28							29					30	
31					32	33										34
			35		36					37						38
			39		40		41									42
43			44									45				
							46									47
	48				49										50	
51									52			53				
54			55		56	57		58	59						60	

Za reševanje uporabite svinčnik in radirko.

Sestavil: Cveto Erman

Rešitev: 1. NOTARKA, 2. TJAŠA PREZELJ, TARIFA 3. SONJA RAVNIK, 4. SVEČKA, 5. VOKLO, 6. KOVINAR, 7. MILOŠ JENKOLE, 8. KRNEC, 9. VBADAR, 10. OBRAT, 11. COKLE, 12. OKLEPAJ, 13. KONTROLA, 14. PLATNO, 15. OLTAJ, OBARA, 16. BROŠA, 17. BARABON, 18. SERVER, 19. NAPOR, 20. PAPIR, 21. PRADAVNINA, PALAČA, 22. OBLOGA, 23. RINA KLINAR, 24. NAZIV, 25. PARLOV, 26. ARNIC, 27. TROJA, 28. AORJA, 29. ASTAJ, 30. TRNJ, 31. AVNEŠ, SKIRI, 32. POKLEK, 33. DOZIDAVA, 44. ETAPA, 35. NIČLA, 36. ŠENOVA, ŠPANEC, ŠILČEK, 37. LONDON, 38. NALIVKA, 39. LAOŠAN, 40. LIVRA, 41. VRANJE, 42. KOLEK, 43. KRALJ, 44. LELJA, 45. PIKON, PELKO, 46. INLET, 47. LIKIJA, 48. KARMA, 49. LIANE, 50. TKIVJE, 51. OKOLIŠ, 52. ULKUS, 53. USKOK, 54. KUŠEJ, KODEKS, 55. ŠAPELJ, 56. ORLIČ, ODPOR, 57. LINKEL, 58. PUNČARA, 59. ALEKSANDER NOVAK, 60. MARIJA PALOŠNIK, MOTIKA.

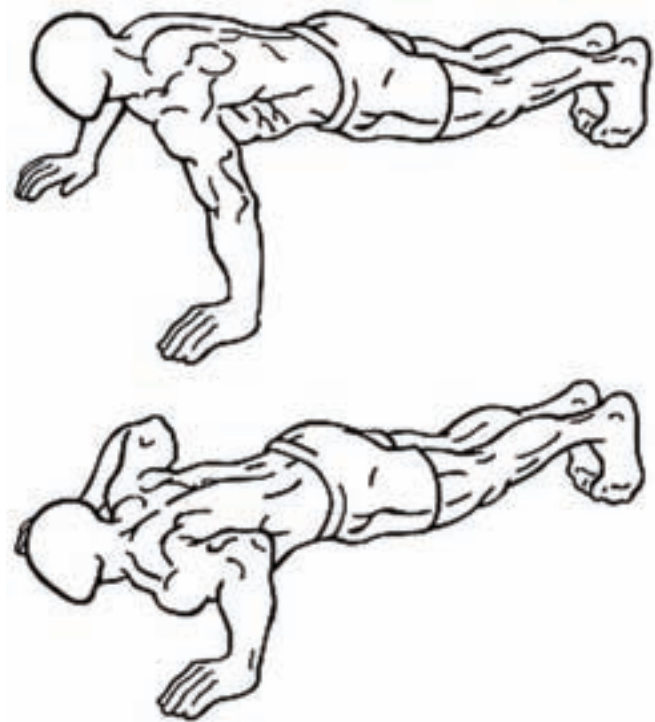
Izziv »čim več sklec«

Da bi tudi v času prilagojenih okoliščin ostali aktivni, so na Zavodu za šport Jesenice pripravili nagrado igro, v kateri naj bi sodelujoči v mesecu dni napravili čim več sklec. Nagrada: vstopnice za kopališče Ukova.

URŠA PETERNEL

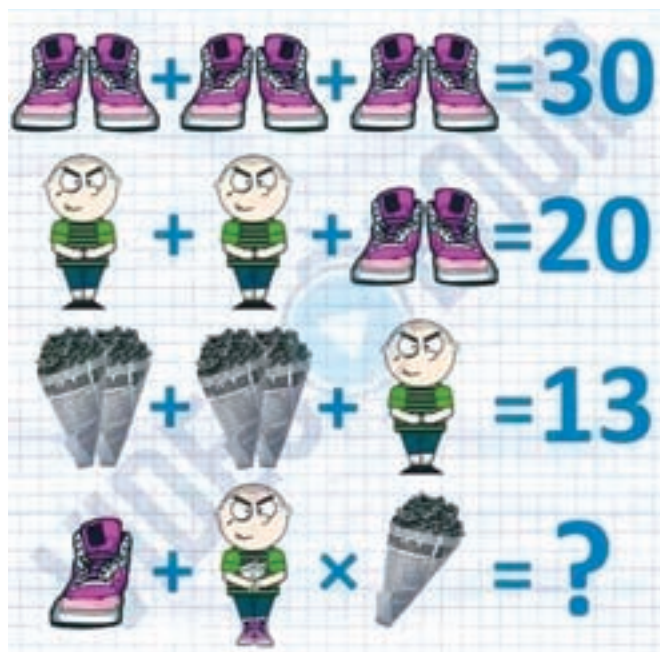
Na Zavodu za šport Jesenice so v začetku meseca začeli izziv, ki so ga poimenovali Čim več sklec. Sodelujoči naj bi v mesecu dni postopoma naredili čim več sklec in s tem naredili nekaj dobrega za svoje telo in počutje ter ostali aktivni tudi v sedanjih prilagojenih okoliščinah. Na začetku izziva so sodelujoči poskusili narediti maksimalno število pravih ponovitev, si število zapisali, zatem pa naj bi bili po programu aktivni vsak dan vse do torika, 5. maja. Vsak dan naj bi skušali narediti več ponovitev, ob koncu izziva pa bodo

opravili končni preizkus z maksimalnim številom ponovitev, ga posneli s telefonom ali kamero ter posredovali na Facebook profil Zavoda za šport Jesenice. Za bolj raznovrstno in zanimivo vadbo organizatorji svetujejo sodelujočim, da k programu dodajo še druge vaje: počepe, trebušnjake, dvige hrbta, plank – stabilizacijo ... Po tridesetih dneh bodo videli, kako so napredovali, trije najbolj pridni z največjim številom ponovljenih sklec pa bodo prejeli tudi nagrado, in sicer pet dnevni vstopnic za letno kopališče Ukova.

Med samo vadbo je treba biti pozoren na pravilnost izvedbe, položaj telesa in frekvenco gibanja.

Uganka

Rešitev pošljite na uganke.luj.duj@gmail.com

Veliko osvajalcev Španovega vrha

Tudi zaradi epidemije je število pohodnikov, ki so se letos že vpisali v vpisno knjigo na Španovem vrhu, veliko. Povprečno zabeležijo skoraj 29 vpisov na dan.

URŠA PETERNEL

Tudi letos Zavod za šport Jesenice, sicer že sedmo leto zapored, organizira akcijo Osvajalec Španovega vrha. Kot ugotavljajo, je letos, v času epidemije, Španov vrh za pohodnike odličen cilj za pridobivanje in ohranjanje kondicije in aktivno preživljanje prostega časa. To dokazuje tudi število vpisov v vpisno knjigo, v katero se vpisujejo redni pohodniki. Do 2. aprila so zabeležili že 2664 vzponov, kar je povprečno skoraj 29 vzponov na dan. Več kot dvajset vzponov je do začetka aprila opravilo že 34 sodelujočih, vodilni celo 109. Kot je znano, se pohodniki vpisujejo celo leto, priznanja podeljujejo pohodnikom, ki se na vrh povzpnejo vsaj dvajsetkrat: za 20 in več vzponov prejmejo bronasto priznanje, za 40 in več vzponov srebrno priznanje, za 60 in več vzponov pa zlato priznanje. Podelijo jih na nočnem pohodu ob

Španov vrh je tudi v času epidemije zelo priljubljen cilj pohodnikov.

prvi polni luni v letu, naslednjič bo to 28. januarja 2021. V Zavodu za šport Jesenice so veseli, da Španov vrh

ostaja ena bolj priljubljenih pohodnih točk v občini. Ob tem pa pohodnikom svetujejo, da zaradi koronavirusa

ravnajo previdno, pri hoji in zadrževanju na poteh in na vrhu upoštevajo razdaljo do drugih pohodnikov. Ker vpisna knjiga, pisalo ter omara za vpisno knjigo kot tudi vsa prosto dostopna vadbena oprema lahko predstavljajo nevarnost okužbe, pa priporočajo uporabo lastnega pisala in rokavic.

Pohodnikom svetujejo, da zaradi koronavirusa ravnajo previdno, pri hoji in zadrževanju na poteh in na vrhu upoštevajo razdaljo do drugih pohodnikov.

Tabla z imeni dosedanjih zmagovalcev akcije / FOTO: ARHIV ZAVODA ZA ŠPORT JESENICE

Tradicija streljanja z možnarji

Zaradi epidemije pri KD Možnar, ki vsako leto tudi za prvi maj pripravi streljanje z možnarji, prejšnji teden še niso vedeli, ali bodo letos lahko poskrbeli za tovrstno budnico ali ne.

URŠA PETERNEL

Na Koroški Beli že okrog sto let ohranjajo tradicijo streljanja z možnarji, ki od leta 2002 poteka pod okriljem domačega društva KD Možnar Koroška Bela. Možnaristi tradicionalno streljajo ob jutranji velikonočni procesiji in na prvomajsko jutro, ko poskrbijo za posebno budnico z glasnimi poki. Po navadi pa se predstavijo tudi na praznovanju krajevnega praznika na Pristavi in ob prižigu kope.

Kako bo s streljanjem letos na prvomajsko jutro, novi predsednik KD Možnar Črt Laharnar prejšnji teden še ni vedel, saj bo vse odvisno od trenutnih razmer in odlokov vlade o zbiranju. "Vsak dan čakamo, ali bo vlada spremenila odlok, ki prepoveduje zbiranje ljudi, tako da bi vendarle ohranili tradicijo in za prvi maj streljali z možnarji," je dejal Laharnar, ki si, tako kot ostali člani društva in tudi krajani Koroške Bele, želi, da epidemija koronavirusa

ne bi prekinila tradicije, ki po cerkvenih zapiskih sega vsaj sto let v preteklost. Po njegovih besedah iščejo način, da bi v skladu z vsemi predpisi in odloki vendarle na nekako poskrbeli za prvomajsko budnico z možnarji s hriba nad vasjo. Zagnani člani društva so pred osmimi leti obudili tudi tradicijo prižiga kope, a tudi za ta dogodek prejšnji teden še niso vedeli, ali ga bodo letos lahko izpeljali že konec aprila, kot so načrtovali, ali pa bodo prižig mora-

li prestaviti. Žal so vsi dogovorjeni načrti in dogovori glede predstavitve prižiga kope in druženja ob kuhanju oglja padli v vodo, nameravali so namreč izvesti predstavitev prižiga in pridelovanja oglja v domači šoli in vrtcu, ki jim potem podarijo tudi oglje za likovno ustvarjanje. Po besedah Črta Laharnarja pa upajo, da jim bo uspelo speljati vsaj tradicionalno prireditev v spomin na Franca Koširja, ki je načrtovana za 19. september.